

ETEMELO

 Nasepeli kozala awa na ntongo ya lelo, pe koyoka elendiseli oyo, bobele ntango nakomi na eteyelo. Bolimbisa ngai ndenge nakómi nsima na ntango. Kasi babeli bazalaki kuna na nsima, kati na mituka, lokola, ambilanse, pe—pe nasengelaki kotala likambo ya bato oyo bakokaki kokota awa te, bomoni, liboso na ngai kokota awa.

² Sikawa, nazali komituna soki ndeko mwasi oyo azali na—na mwana, soki akoki te kozonga nsima ya nzanga oyo. Nalingi pe koteya na mpokwa oyo, soki Nkolo alingi. Soki akokoka te kozonga mpo na kopambolama ya mwana, ata natelemi mingi boye mbala oyo, ee, boyebisa ye, akoki koya na bebé yango sikawa. Kasi soki akoki koya lisusu, na mpokwa, ekozala malamumu moke mpo na biso. Kasi asala oyo akoki kosala, oyo akolinga. Ee, soki akokoka kozonga te, tokopambola mwana yango sikawa. Pe sikawa, nyonso oyo, ntango nazali koloba, akoki koya sikawa, oyo nde ntango malamumu.

³ Sikawa, na mpokwa, ekozala ndenge mosusu mpenza, na—nalingi koteya likolo na likambo moko na mpokwa, liteya moko ya lisakoli: *Misie, Ntango Ekoki?* Boye soki Nkolo alingi, nalingi koteya likolo na likambo yango na mpokwa. *Ntango Ekoki, Misie?* To, *Misie, Ntango Ekoki?* nde. Na bongo, nalingi kozua libaku oyo, liboso na losambo. Elingi koloba, makambo mingi esalemi mikolo eleki, oyo ezali kotalisa li—likambo moko ya monene, oyo nazali kososola te. Kasi tozali, ntango nyonso to . . . Ba nzela ya Nzambe elekaka makanisi na moto, boye tosengeli mpenza kotambola na kondima. Soki moto akokaki kolimbola Nzambe, boye ntina ya kozala na kondima elingaki lisusu kozala te, mpo na ntango wana o—osili koyeba. Kasi totambolaka nde na kondima.

⁴ Pe na ntongo oyo, nakanisaki ete nakomeka bobele kosala liyangani ya kopalanganisa Nsango Malamumu bo momesano, mpo ete, nabongolaki moke makanisi, nsima na ngai kokóma awa pe komona ebele na bato batelemi, pe bazeli ntango molai. Na nsima, na mpokwa, ntango mosusu bato bakozala moke awa, na bongo nakoki kokende liboso na makambo oyo nalingi koloba.

⁵ Nazali na likambo moko nalingi koyebisa, ntango oyo bato mingi bazali elongo, mingi na bino elongo. Ezali likambo moko nayebisaki te na bapóso mibale to misato oyo euti koleka. Ezali ete, mabondeli na bino ezui eyano, na ntina ya likambo ya mpáko, oyo nazalaki na yango na letá. Esili. Boye tozali . . . E—esili nionso sikawa. Lokola mingi kati na bino boyebi likambo bazalaki kotelemela ngai ezalaki ya ba—chek oyo bato bazalaki kopesa mpo na kampánye, nzoka nde, kuna, bazalaki koloba

ete ezalaki ya ngai. Pe balingaki kofutisa ngai ba-dollar koleka nkoto nkama misato na ntuku mitano, ete ezalaki bozui na ngai moko, kasi ezalaki bongo te. Ezalaki ya kampánye. Pe losambo bayebi likambo yango. Bino nyonso boyebi yango. Pe sukasuka bakómaki na esika oyo. . .

⁶ Nakoyebisa bino bobele na mokuse ndenge esalemaki. Bazuaki pene na mbula misato to mitano, pene na mbula mitano, nabanzi, na likambo yango, bazalaki kozongela yango mbala na mbala, kotala bilembo pe nyonso. Kasi nazongisi matondi mingi ndenge bamonaki ata eloko moko te kotelemela ngai, na bongo bakokaki kofunda ngai te mpo na yango. Boye ntina ya kofunda ezalaki te, bobele, balobaki, na—nazangaki boyebi, ngai moko, nabanzi, ndenge nayebaki mobeko malamumu te. Bazalaki komemela ngai ba-chek pe nazalaki kosinyé yango, kokoma nkombo na ngai likolo na yango, pe kokotisa yango na kampánye. Kasi nde, lokola nakomaki nkombo na ngai likolo na yango, ekómaki ya ngai, bomoni. Ata. . .Balobaki: “Ezali malamumu mingi mpo na yo, ndenge wana. Kasi ezalaki ya yo, pe na nsima nde opesaki yango na lingomba. Kasi bobele ntango okomaki nkombo na yo likolo na yango, ekómaki ya yo, ata etindamaki mpo na nini. Etindamaki na nkombo na yo.” Na bongo, soki ekomamaki, soki moto moko ákomaka: “libonza mpo na moto,” elingaki kozala malamumu. Kasi bakomaki kaka: “William Branham.” Bomoni? Pe ntango nakomaki nkombo na ngai likolo na yango, yango ekokaki. Nyonso ekokaki. Boye ezalaki. . .Na nsima, sukasuka, na mabondeli. . .

⁷ Bongo, eleki ntango molai te, boyebi, bango. . .Nazuaki emononeli ete engambe mobali moko ayaki, azalaki moindo lokola molinga, mposo na ye makasi, lokola ngando, azalaki kobeleva na ngai, azalaki na misapi ya ebende. Nazalaki bobele na mbeli moko ya moke, *boye*. Pe na nzoto na ye ekomamaki: “Letá ya États-Unis.” Pe nakokaki kosala eloko moko te. Nazangaki lisungi. Na nsima Nkolo akotaki na mosala, pe alongamaki. Pe bobosani te ete nayebisaki bino yango, eleki ntango molai.

⁸ Pe, mokolo wana, balobaki ete tóyókana. Avoká na ngai, M. Orbison ya New Albany, ná Ice & Miller ya Indianapolis, oyo batalaka makambo ya mpáko, babengaki ngai, pe bayebisaki ngai: “Yaka awa.” Nakendeke kuna, Ndeko Roberson ná ngai, ná mwasi na ngai, ná bayangeli misolo ya losambo oyo, pe biso nyonso. Tokendeke kuna. Pe balobaki na biso ete bango, letá, balingaki toyokana.

⁹ Pe nalobaki: “Ngai, soki nazali na niongo ya moto, nakofuta yango. Kasi nasalaka makasi nyonso. Kasi,” nalobaki, “nazali na niongo yango te.” Na bongo nalobaki: “Na—na. . .Ezali, na bosembo nyonso. Nzambe ayebi. Kasi mpo na nini bafundi ngai te, soki nakwei na likambo?” Nalobaki: “Bazui mbula mitano mobimba mpo na kosala yango, kasi bamonaki ata eloko moko

te mpo na kosala yango.” Boye nalobaki: “Te, naboi. Nakofuta yango te soki batalisi polele te ete nazali na niongo yango.”

¹⁰ Na nsima, avoká akotisaki ngai pe asololaki na ngai, alobaki: “Ee, tokoki komema likambo yango na kosamba. Letá akomema yango kuna.” Pe alobaki: “Na ntango wana, likambo moko oyo bakoki kozua mpo na kotelemela yo, ezali ete yo. . .” Oyo ngai, oyo, ndenge nasalaki yango. Nasalaki te. . .

¹¹ Nayebi eloko moko te na kontabilité, bongo nazalaki kosala yango lolenge oyo ngai namonaki ezalaki sembo. Pe etiamaki-etiamaki na bank ata mbala moko te na nkombo na ngai. Etiamaki ntango nyonso na bank na nkombo ya kampánye ya losambo pe bongo na bongo, bomoni, boye nakokaki kosala eloko moko te mpo na yango. Pe ngai. . .

¹² Alobaki: “Ee, balingi toyokana, mpo na ba-dollar nkoto zomi na mitano, ná ba-dollar nkoto zomi ya lomande.” Pe nasengelaki kofuta nkoto zomi na mitano epai ya avoká. Epesaki nkoto ntuku minei. Pe lisusu, basengi sikawa nabakisa nkoto mitano, nabanzi. Boye nakendeki. . .

¹³ Nalobaki: “Na mokili oyo ngai nakozua ba-dollar nkoto ntuku minei wapi?” Nalobaki: “Oyebi, mbongo nazali na yango awa na bank, ezali ba-dollar mokama, to mbala mosusu na nse na yango.” Nalobaki: “Nakozua ba-dollar koleka nkoto ntuku minei wapi?” Pe nalobaki: “Nazali ata na eloko ya kosimbisa te. Nazali na ngai na yango te. Esili.”

¹⁴ Pe alobaki: “M. Branham,” alobaki, “likambo ezali boye. Soki tomemi likambo yango na kosamba,” alobaki, “ntembe ezali te, tokoki kolonga.” Alobaki: “Likambo ezali boye. Tokoki kolonga na likambo yango, mpo nakosala boye. Bakoloba ete nyonso wana ezali ya yo mpo osinyaki nkombo na yo likolo na yango. Pe bakoloba ete ezali ya yo, ata yango etiamaki na bank na nkombo ya kampánye, ya losambo, kampánye ya Branham, pe ya losambo.”

¹⁵ Pe mbala moko te, bamonaki ata lomeya moko oyo nasalelaki mpo na ngai moko. Ezali ya solo. Nzambe ayebi. Bato bazali awa sikawa, oyo bazalaki elongo na ngai na ntango nyonso oyo. Nasalelaki ata lomeya moko te mpo na ngai moko. Nyonso wana ezalaki mpo na Bokonzi na Nzambe, bisika nyonso, ba-chek nyonso, pe nyonso mosusu.

¹⁶ Kasi, bomoni yango, kasi ezali na ntina te. Yango—yango ezalaki naino ya ngai, na nsima nde ya losambo, ba-kampánye. Pe bazali na lolenge moko ya kosala yango, boyebi, bazali na banzela ndenge na ndenge mpo na komibenda. Na bongo nalobaki: “Ee, na—nakosala yango te.”

¹⁷ Pe alobaki: “Ee, soki tolongi likambo na motindo wana, mpo ete, na—nakoloba ete ezalaki ‘mabonza ya bato’. Bomoni? Nakoloba bongo, epai na letá, ‘mabonza ya moto.’” Pe alobaki: “Bongo, na nsima, nyonso oyo ekozala likolo na ba-dollar nkoto

zomi ekokóma libula. Na nsima okozonga lisusu kati na likambo yango, pe bakozua yo mbula mitano lisusu, mpo na kolandela nyonso wana.” Bomoni? Soki okomí chek, elekaka na ndako ya mituya. Bakosala fotokopí ya chek yango. Na ntembe te, ngai pe nazalaki na ba-chek nyonso, oyo elekaki kuna. Na bongo balobaki: “Kuna nde epai bakozua yo lisusu.”

¹⁸ Pe alobaki: “Likambo mosusu, M. Branham, soki yo, babengisi yo na letá, ndenge wana, mpo na koluka koyeba malamumu, ata osali nini, na miso ya bato, ‘Ozali mobúbi.’ Omoni? Kasi esili.”

¹⁹ Botala elenge motei ya Batiste oyo, awa na Mississippi, elenge mobali wana. Mwasi moko alobaki ete mobali yango akotaki pe afindaki ye. Pe mobali yango ayaki na ndanga kouta na ekólo mobimba pe bisika nyonso, kotalisa ete azalaki ata na engumba wana te, mikolo mingi liboso, mokolo yango, to mokolo oyo elandaki, na lolenge ete zúzi alingaki ete mobali yango ábalola makambo pe áfunda mwasi yango mpo na nsoni oyo ayokisaki ye. Ye alobaki: “Botika ye.”

²⁰ Pe ntango batunaki bato na ntina na yango, na ekólo mobimba, boyebi likambo esalemaki? Bato ya Amerika ntuku nsambo na mitano likolo na mokama balobaki: “Esika ezali molinga, móto pe ezali wana.” Pe elenge mobali yango, ayebaki na ye likambo te lokola ngai, to moto mosusu nyonso, akotungisama na likambo yango mikolo nionso na ye, na ntango oyo likambo yango etali ata ye te.

²¹ Esalaki ngai mpasi mpenza, na ntango moke, kokanisa ete napesaki bomoi na ngai mpo na Bokonzi na Nzambe, mpo na komeka kosala, komona bato kofuta mpáko pe kosala makambo mosusu, ete básala makambo ya malamumu, kosala ete babúbi bákóma bato na sembo; pe ngai moko natangama lokola mobúbi. Nakanisaki: “Nasali mpenza nini?”

²² Na nsima likanisi eyelaki ngai, pe natalaki na Biblia. Moto nyonso kati na Biblia, kolongola ata moko te, oyo azalaki na mosala ya molimo, soki Satana akokaki te kozua bango na makambo ya nsoni to na likambo moko, letá nde azalaki kokanga bango. Bozonga na biteni nyonso bolingi, na bileko nyonso; Mose, Danyele, bana na Baebele, Yoane Mobatisi. Yesu Klisto abomamaki na moyangeli ya mboka, na etumbu ya liwa. Polo, Petelo, Yakobo Monene, Yakobo Moke, bango nyonso babomamaki na letá.

²³ Mpamba te, ezali bongo, letá nyonso, ezali ngwendé—ngwendé ya Satana. Yesu moto alobaki bongo. Biblia nde elobi yango. Bomoni? Letá nyonso ekonzami na Zabolo. Bokonzi moko ezali koya oyo ekokambama na Klisto, kasi ekozala na Bokonzi ya mbula nkoto. Kasi oyo, baletá oyo ya lelo, ata tokanisi ezali malamumu ndenge nini, ata bongo, na nsima na yango, ba—bakonzami na Satana. “Bokonzi oyo,” alobaki, “ezali

ya ngai. Nasalaka na yango oyo nalingi. Nakopesa Yo yango, soko Okokumbamela ngai.”

²⁴ Yesu alobaki: “Longwa na yo, Satana. ‘Okokumbamela Nkolo, pe okosalela bobele Ye.’”

²⁵ Na bongo nalembaki nzoto. Mwasi na ngai azali koyoka ngai. Nakobaki, nalobaki: “Te, misie. Ngai, soki nazalaki na niongo, nalingaki kofuta yango. Nazali na niongo te, pe nakofuta na ngai yango te. Esili.” Nalobaki: “Nakofuta yango pe ndenge nini?”

²⁶ Boye, nazongaki na ndako. Nalobaki: “Meda, sukola bana bilongi. Bongisa bilamba na bango. Nazali kokende.” Nalobaki: “Balingi ata te ko . . . Makambo nyonso, ezali mobulu mpenza.”

²⁷ Nalobaki: “Nasali nini? Boyebisa ngai.” Nalobaki: “Nde, ngai, ba-dollar nkoto ntuku minei? Ha! Bozali kososola motuya yango te mpo na ngai.”

Pe akotaki, lokola mwasi malam nyonso. Nalobaki: “Nazali kokende.”

²⁸ Alobaki: “Okanisi yango nde ekobongisa makambo? Obondeli mpo na likambo yango?”

²⁹ Nakanisaki: “Ee, mbala mosusu ekozala malam nabondela lisusu.” Nakotaki lisusu na ndako. Emonanaki lokola Alobelaki ngai, Likomi moko.

³⁰ Tolingaka ntango nyonso kotala Makomi, Nzambe asalaki nini mpo na yango, bomoni.

³¹ Pe mokolo moko, batunaki Ye, boyebi, bazalaki koluka ko—koluka kofunda Ye na letá. Balobaki: “Kofuta Kaisala mpáko to ntáko ekoki na biso Bayuda ya nsomi?”

Alobaki: “Bozali na denáli?” Alobaki: “Ezali na likomi ya nani?”

Balobaki: “Ya Kaisala.”

³² Alobaki: “Na bongo bopesa na Kaisala biloko ya Kaisala. Pe na Nzambe, biloko ya Nzambe.”

³³ Nakanisaki yango. Nafungolaki Biblia pe natangaki yango. Nakanisaki: “Ya solo, Nkolo, ezali bongo. Kasi *oyo* ezali ya Kaisala te. Oyo ezalaki ya Yo. Ezalaki ya Kaisala te. Soki ezalaki ya ngai, nasengelaki kofuta lisusu mpáko to nini, ee, elingaki kozala ndenge mosusu, ete ezalaki ya Kaisala. Kasi, *oyo*, oyo ezali ya Yo. Bomoni? Pe, e—ezalaki pe ya Kaisala te, mpo na kobanda.”

³⁴ Boyebi, Azalaka ntango nyonso na eyano kati na Liloba. Nakobaki kotanga mosika moke, pe Alobaki: “Tala, Simona, ozali na ndóbo na libenga na yo te?” Bomoni? “Otambolaka ntango nyonso na ndóbo moke ná nsinga. Pe Nauti kotia mbongo na ntongo ya lelo, na bank ya mbisi kuna na—na mai, oyebi.” Ekomami ete Ye. . . “Natiaki mbongo, pe, na ntembe te, moyangeli ya bank yango akopesa oyo azali na yango. Kende

kuna pe bwaka ndóbo na mai. Pe ntango okozua bank yango, fungola monoko na ye, omoni, pe ako—akobimisa mbongo ya ebende. Tobetisa bango libaku te. Kobetisa bango libaku te. Omoni? Kende kofuta yango, Simona. Ekozala mpo na Ngai ná yo.”

³⁵ Nakanisaki: “Ya solo, ee Nzambe. Ozali na ba-bank ya mbisi pe biloko mosusu nyonso, na ekólo mobimba. Nayebi ndenge ekosalema te.”

³⁶ Kasi tokendeki kuna. Nazali na bandeko mibali awa na losambo, oyo bazalaki na lokasa na ngai, nakomaki lokasa ya kobimisa misolo, pe nazuaki ba-dollar nkoto ntuku minei, pe nafutaki yango nyonso.

³⁷ Nazongaki na ndako. Nalingaki koyeba ndenge nakomaki chek yango, soki bakokaki lisusu kozongela ngai. Nalobaki: “Oyo elakisi ete nakómi nsomi na bampáko nyonso. Ee, ekozala malamú ete bandima kofuta yango, na ntembe te bakozala na mobulu nsima na yango.” Nazalaki kobenga bank yango mbala na mbala, mpo na koyeba soki bakondima yango.

Pe, sukasuka, Bob ayebisaki ngai, alobaki: “Billy, bandimi yango.”

³⁸ Nakotaki pe nayambaki mwasi na ngai, nalobaki: “Molingami, nakómi nsomi.” Oyo nde nsáí, kozala nsomi!

³⁹ Na bongo nakoki sikawa kozongisa mbongo yango, bakómiselaki ngai likambo yango pete mpenza. Nakoki kozongisa yango na ba-dollar nkoto minei na mobu moko. Sikawa, nakoki lisusu kosala mibembo mpamba-mpamba te, baninga. Nasengeli kobima pe kokende kosala mosala. Boye ngai—ngai. . . Ekozua ngai mbula zomi mpo na kozongisa mbongo yango. Pe soki—soki Yesu azongi te. Pe ntango yango, ntango Akozonga, baniongo nyonso ekosila ata boni. Bomoni? Na bongo, boye, na—nabanzi ete bino nyonso. . . Mabondeli na bino. . . Pe, na mpokwa ya lelo, nakokoba na likambo moko oyo ezali moke elongo na yango. Kasi mabondeli na bino nde esungi ngai. Natondi bino mingi. Nzambe apambola bino. Ata tokozala wapi, nakobosana yango soko moke te.

⁴⁰ Na mpokwa ya lelo, soki Nkolo alingi, nakolobela makambo mosusu oyo nayebi. Bozanga te. Sikawa, bobosana te: *Misie, Tokómi Ntango Nini?*

⁴¹ Sikawa, toko. . . Nakanisi, manaka na bango etondi mpo na mikolo etikali ya. . . na póso oyo. Pe mokolo ya lendí na mpokwa ekozala. . . Mayangani, na mpokwa ya lelo, lelo pe na mpokwa ya lelo, ná mokolo ya lendí. Mokolo ya lendí na butú ekozala liyangani ya kosenzela. Pe—pe na nsima epesi bino mokolo ya mibale, Féti ya Bonané; soki bofandaka na engumba oyo te, bokoki kozonga epai na bino.

42 Pe tokozala bongo na batei malamau awa mpo na liyangani yango. Bisu, e—etonga monene ya batei malamau, pe moko na moko akoteya na ntango na ye, bongo na bongo kino na minwí. Pe ntango mosusu bakolia elambo, soki batii yango kati na manaka. Nayebi te soki bakosala yango mbala oyo, to te. Ntango bato bazali koganga na esengo, kosala makelele, kobeta masasi, komela masanga, pe kosala bisaleta, bisu tokolia elambo. Amen. Tokobanda Mbula ya Sika na ndenge ya malamau, na elambo. Bongo, tobengisi bino nyonso. Pe nakolikia ete bino, Nzambe ya likolo akopesa bino libaku ya kotikala awa, soki bokoki kotikala.

43 Sikawa, liboso tokota na Liloba, nalingi koloba, pe ete nazali mpenza kotónda losambo oyo, bandimi na yango, mpo na kazáka kitoko oyo bosombeli ngai. Natondi bino botondi. Ezali na litomba mingi mpo na ngai. Ba—carte na bino nyonso ná biloko mosusu, na—na—na eleko ya Nowéle, ná mabonza oyo botindeli libota na ngai, pe, oh, ngai, nakokaki kotanga yango nionso te. Eloko moko te ekokaki kosimba motema na ngai ndenge wana, koyeba ete euti epai na bino. Pe bamosusu batindeli ngai mabonza na bango ya Nowéle na misolo.

44 Pe bamosusu batindi biloko mosusu. Ndeko mobali moko atindeli ngai potomoní, pe asalisi yango ná nkombo na ngai likolo na yango. Etaliseli moke oyo ezali komonisa kati na yango; ezali na libondeli ya Nkolo kati na yango. Pe, oh, biloko ya motindo wana, ezali mpenza, tosepeli na yango mingi mpenza. Mwasi na ngai ná ngai moko, ná bana, tolobi: “Melesí mingi.” Maloba oyo ekoki mpenza te. Kasi nakoloba boye, oyo nde maloba oyo eleki malamau, nakanisi, oyo moto akoki koloba: “Nzambe apambola bino.” Eloko mosusu ezali te oyo ekoki koleka malamau.

45 Sikawa, mpo na bandeko ya losambo oyo, oyo basombeli ngai bondóki, na—nalati kazáka na ngai, kasi na—nakokaki komema bondóki na losambo te. Kasi ezalaki . . . Balingaki mpenza kozua eloko moko mpo na kotelemela ngai na ntango wana, boye te? Na bongo na—na—nazali solo kotóndo bino, bandeko na ngai. Pe nalingaki kotánga bankombo na bango likolo na . . . Kasi ndeko moko ayaki epai na ngai lobi, alobaki: “Oh, ko—ko—kotóndo ngai te, Ndeko Branham. Ekoki mpenza kolongola esengo nyonso. Omoni?” Boye nakanisaki ete mbala mosusu bamosusu pe bakoki kokanisa ndenge moko. Kasi nazali na bankombo na bino. Babetaki yango na masíni. Nakokanisaka yango ntango nyonso. Pe Nkolo apambola bino mingi mpenza.

46 Boyebi nini nasalaka mpo na kokitisa motema, nakotaka na biró ya ndako na ngai pe nafandi, pe nabandi kokanisa makambo ndenge na ndenge. Ntango nazalaka na motungisi mingi, ete nakoki lisusu kokoba te, na bongo nakanisaka mobembo ya bokila oyo nasalaki esika moko, to esika nakendeke kolóbo. Nasepeli na yango. Nzambe apambola bino.

47 Sikawa, tokoki kogumba motó ntango moke, wana tozali kobeleva na Liloba. Nayebi solo ete malómbo ezali awa na ntongo oyo, ezali mpenza mingi ete tokoki kotanga yango nionso te sikawa. Kasi nazali komituna, wana togumbi mitó, lilómbo na yo wana, soki okoki kobomba yango na motema na yo, pe kotombola bobele maboko na yo, pe koloba: “Ee Nzambe, Oyebi oyo nazali kokanisa sikawa.”

48 Nkolo Yesu, Ozali komona loboko moko na moko. Pe Oyebi nini ezali nsima na yango. Na nse ya loboko yango, lilómbo moko ezali. Pe tozali koya sikawa, na limemia, kino na Ngwende ya Nzambe na bomoi, mayaka monene ya mpembe, oyo etandami na bolai ya ntango, Esika Yawe Nzambe afandi, pe Makila ya Klisto ezuami likolo na etumbelo. Pe tozali koloba na ngámbo ya Makila yango, na nzela na Ye oyo alobaki: “Bosenga Tata eloko nini na Nkombo na Ngai, ekopesamela bino.” Ee Nzambe, na ntongo ya lelo, Okoyoka pe okoyanola na malómbo na bango te? Natii pe lilómbo na ngai elongo na oyo ya bango, lelo, ete Opesa biso yango.

49 Misuále yango oyo awa, Nkolo, mpo na baoyo bazali na bokono pe na mawa. Pe kati na Biblia, balakisi biso ete: “Bazalaki komema misuále ná matambála oyo esimbaki nzoto ya Santu Polo, pe bazalaki kotia yango likolo na babeli. Pe milimo na mbindo ezalaki kobima na nzoto na bango, bazalaki pe kobika na maláli.” Pe, Tata, lokola toyebi yango banda kala, pe toyebi solo ete biso tozali Santu Polo te. Kasi, nsima na nyonso, tozali koyeba ete ezalaki Santu Polo te. Ezalaki nde Klisto oyo azalaki kati na ye. Pe Ozali “motindo moko lobi, lelo, pe libela,” kokokana na Makomi. Sikawa, bato oyo, Nkolo, bandimi ete soki tosengi epai na Nzambe, ete tokamati misuále oyo pe totii yango likolo na babeli na bango, bakobika. Nabondeli ete ésalema bongo, Nkolo, ntango misuále oyo ekotiana likolo na babeli.

50 Pe ndenge elobami, mokolo moko, Yisalaele babandaki mobembo kati na lotomo ya mosala na bango, bazalaki kokende na mboka na elaka, pe Mbu Motane ekangaki bango nzela, kati na lotomo ya mosala na bango mpenza. Kasi Nzambe akitisaki miso na nzela ya Likonzi na Móto, na miso ya nkanda, pe mbu yango ebangaki. Ezongisaki mbonge na yango nsima, mai na yango. Pe Yisalaele bakatisaki likolo na mabele ya kokauka, kino mboka na elaka.

51 Sikawa, Nkolo, lelo oyo, kitisa miso na nzela ya Makila na Yesu. Pe Omoni mosala ya kondima tozali kotalisa awa na ntongo oyo. Tika ete Satana ábanga pe álongwa. Pe tika moko na moko na baleki nzela oyo bazali awa, pe moko na moko na baoyo misuále oyo ekotiana likolo na bango, tika (bango) nzela éfungwama, pe bokono élongwa. Pe tika bakoba mobembo kino na mboka na elaka, wana bakambami na Molimo Mosantu, Likonzi na Móto. Pesa biso yango, Nkolo.

⁵² Sikawa, pambola mayangani, maloba, ntina na yango, botangi. Pe tika Molimo Mosantu ákamata Liloba, na ntongo ya lelo, pe ákabola Yango na bopolo epai na moko na moko na biso, Nkolo, ntango tozali kobelema na likambo moko ya monene mpenza, oyo toyebi te. Mitema na biso ezali koningana na lolenge mosusu, Nkolo. Pe tobondeli sikawa, wana tozali kobelema na Yo pe na Liloba na Yo na limemia, ete Ólimbolela biso ntina na yango. Mpo tosengi yango na Nkombo na Yesu. Amen.

Sikawa, na mpokwa ya lelo, bobosana te. . . *Ntango, Tokómi Ntango Nini?*

⁵³ Pe sikawa, na ntongo oyo, nalingi kofungola, ná bino baoyo bozali na ba-Biblia na bino. To bókoma yango, soki bolingi, kati na Makomi, esika tolingi kolobela, mpo na ntango moke, ezuami na Buku ya Misala. Tokoki kotanga bisika mibale to misato. Misala 26:15, liboso. Misala, mokapo ya 25 pe molongo ya 15, mpo na kobanda.

⁵⁴ Na nsima tokotanga Misala 23:11. Pe bokoki kobakisa oyo, soki bolingi, ntango mosusu nakozua ntango ya kotanga yango te, Bafilipi 1:20. Nyonso wana elobeli makambo ndenge moko, maloba ya ndenge moko.

⁵⁵ Sikawa, kati na Buku ya Misala, 26:15, elobi boye:

Ngai nalobi ete, Nkolo, yo nani? Pe ye alobi ete, Ngai Yesu oyo yo ozali konyokola.

. . . longwa na mabele, pe telema mpo ete namonani na yo na ntina oyo ete natia yo mosaleli na ngai, ókende koyebisa bato makambo omoni lelo, ná nyonso oyo nakolakisa yo nsima.

Nakobikisa yo na maboko na bato oyo pe na mopakano, . . . oyo ngai nakotinda yo epai na bango,

Mpo na kozipola miso na bango, ete babongwa na molili epai na moi, pe na nguya na Satana epai na Nzambe, ete bazua kolimbisa na masumu pe libula kati na bango basili kobulisama mpo na kondimela ngai.

Na boye, . . . Agrípa, naboyaki kotosa emononeli na likolo te,

Kasi nazalaki na bango na Damaseke liboso, pe na Bayelusaleme, na mokili mobimba na Yuda, bango. . . na bapakano, ete babongola mitema pe bazongela Nzambe, pe basala misala oyo ezali kotalisa ete ya solo babongoli mitema.

⁵⁶ Kati na Misala 23, pe molongo ya 11 lisusu.

Na butu na nsima Nkolo ayaki epai na ye koloba ete, Yika mpiko! Mpo ete. . . esili yo kotatola na ntina na ngai na Yelusaleme, bongo pe ekokoka na yo kotatola kuna na Loma.

⁵⁷ Tika Nzambe abakisa mapamboli na Ye ya bulee na botangi ya Liloba ya bulee oyo etondi na ngolu, oyo tozali na yango liboso na biso.

⁵⁸ Bongo, nayokaki moto moko koloba, to kosolola, eumeli te, pe asalelaki liloba oyo: *Etemelo*. Pe nakanisaki: “Ezali liloba moko malamumu.” Mbala mingi nayokaka bato kosalela liloba yango: “Yango mpenza.” Ezali . . .

⁵⁹ Nalukaki na buku ya maloba ma lokóta, ya Webster. Kokokana na Webster, elingi koloba “Oyo ebongi be na yango moko; oyo ezangi suka na nguya na yango; liloba ya suka mpenza.” Pe *liloba ya suka ezali* “Amen. Esili.” Etemelo, elingi koloba bongo. Elingi koloba “Oyo ezangi suka na nguya,” liloba oyo *etemelo*. Ezali—ezali, “Oyo ebongi be na yango moko. Yango nyonso wana. Ekati makambo.”

Nakanisaki: “Ezali eloko moko ya nkembo. Ezali liloba moko kitoko mingi.”

⁶⁰ Pe sikawa, liloba ezali likanisi oyo elobami. Liboso, esengeli kozala likanisi, na nsima nde ekómi liloba. Mpamba te, moto akoki koloba maloba te soki akanisi yango te.

⁶¹ Ntango tolobaka minoko na sika, tokanisaka te. Nzambe nde akamataka makanisi. Ezali makanisi ya Nzambe kosalela bibebu na biso. Tokanisaka te to toyebaka te makambo oyo tolobaka ntango tolobaka minoko na sika, soki ezali minoko oyo epemelami. Ntango ozali kolimbola, oyebi makambo oyo ozali koloba te. Ozali kaka koloba yango. Esili. Bomoni? Ezali Nzambe. Pe ntango ozali kosakola, ozali kosalela makanisi na yo moko te. Ezali Nzambe, mpo ete ozali koloba makambo oyo, na momesano, okoki kokanisa koloba yango te. Bomoni?

⁶² Kasi liloba oyo *etemelo* elingi koloba “liloba ya suka.” Pe, yango wana, nakanisi ete moto nyonso asengelaki kozala na liloba ya suka. Pe nsima na likambo nyonso ya monene oyo esalema, etemelo moko ezalaki nsima na yango. Ata eloko nini, ezalaki na etemelo nsima na yango. Pe moto nyonso, mpo na kosala likambo, asengeli liboso kozala na etemelo. Ezali pe kozonga na suka kino na ebandeli, koleka na *oyo, oyo kuna*, kozonga na nzela na *oyo mosusu*, kino kokóma na etemelo wana, to na amen, to na liloba ya suka. Suka ya likambo ozali na . . . Na elobeli mosusu, ozali na eloko moko oyo osengeli kokangama na yango. Ezali ekanganelo ya suka, na mosala nyonso. Ezali na esika moko. Ekoki koleka na makambo mingi ya ndenge na ndenge liboso ekóma na ekanganelo yango, kasi amen moko ezali mpo na nyonso wana. Likambo ya lolenge wana esengeli kozala. Okoki kokoba kobika bongo te soki ozali na yango te.

⁶³ Yo, ntango obalaki, osengelaki kozonga mosika mpenza kati na makanisi na yo, eloko moko, kino okómaki na ekanganelo yango. Pe esengelaki kozala na bolingo mpo na mwasi na yo, to mobali na yo. Ee, mbala mosusu azali na ye kitoko lokola mwasi

ya Yoane te; to mwasi, ee, azali na ye—na ye *boye na boye* te. Kasi eloko moko ezali kati na ye, oyo, yo, ebeti motema na yo. O—o—olobi: “Mwasi yango akoki kozala kitoko lokola oyo mosusu te,” to, “Mobali yango akoki kozala bonzenga lokola oyo mosusu te.” Kasi etemelo moko esengeli kozala wana, ete moto yango akeseni, pe okangami nde na yango. Soki yango ezali te, ekozala malamumu ete bobalana te. Ekanganelo wana! Etemelo wana!

⁶⁴ Tokoki kokanisa bato mingi oyo bazalaki na bitemelo, kati na Biblia. Oh, tokoki kokamata, kotiola kati na Biblia oyo, pe kolekisa awa póso mibale kobanda sikawa; pe tokosilisa naino ata ebandeli te, soki tokanisi mpo na bitemelo kati na Biblia. Ndakisa, názua ata moko to mibale, nakolobela yango na bokuse mpenza.

⁶⁵ Botala Yobo. Ye azalaki na etemelo. Nyonso etambolaki malamumu te mpo na mobali wana, moyengebeni. Bongo, tokoki ata komeka koloba te ete azalaki moyengebeni te, mpo Nzambe alobaki ete azalaki moyengebeni. “Na mokili, moto moko te akokanaki na Yobo. Abongaki be,” na miso na Nzambe. Pe ye ayebaki yango mpo azalaki na liloba ya suka. Azalaki na etemelo, na ntango makambo nyonso na ye ebebisamaki.

⁶⁶ Bokono ebandaki. Baninga na ye bakokaki koloba: “Tala sikawa, Yobo. Yango etalisi ete ozali kosala masumu. Okwei.” Na nsima ba-evéke bayaki. Babengaki bango babóndisi ya Yobo. Pe na esika ya kobóndisa ye, bamonaki bobele masumu kati na bomoi na ye, mpo ete Nzambe asalaki na ye na lolenge wana.

⁶⁷ Pe bana na ye babomamaki. Bo—bozui na ye ezikisamaki. Ma—makambo na ye nyonso ezalaki kotambola mabe. Pe ata bomoi na ye ezalaki na likámá, afandaki likolo na putulú, nzoto na ye etondaki na makwanza, longwa na motó na ye kino na matambe ya makolo na ye. Pe ata molóngani na ye ya kitoko pe bopolo, mama ya bana na ye, alobaki: “Lakela Nzambe mabe pe kufa na yo.” Kasi liboso na makambo nyonso wana, Yobo azalaki na etemelo.

⁶⁸ Oh, na ntango ya bokono, soki tokoki kokangama bobele na etemelo wana!

⁶⁹ Yobo ayebaki ete akokisaki etinda ya Yawe. Pe azalaki na kondima na oyo asalaki, mpo yango nde Yawe asengaki. Tokoki pe kosala bongo. Yawe azalaki kosenga mbeka ya kotumba mpo na masumu na ye. Pe Yobo, bobele mpo na ye moko te, kasi mpo na bana na ye pe, apesaki mbeka ya kotumba, pe nyonso wana nde Nzambe azalaki kosenga.

“Oh,” okoki koloba, “Nabanzi ete yango nde nyonso Azali kosenga lelo.”

⁷⁰ Ezali moke koleka yango. Bobele kondima Liloba na Ye! Pe yo, soki okomisi Liloba na Ye etemelo na yo, okoki. Elaka nyonso ya Nzambe kati na Biblia, okoki kokanga molimo na yo na yango. Ata mbonge ebeti ndenge nini, okangami ngwi; etemelo na yo.

71 Pe ye akangamaki na yango. Pe ntango babóndisi na ye balobaki: “Osali masumu,” ayebaki ete asalaki yango te. Azalaki moyengebeni, mpo ete akokisaki etinda ya Yawe. Pe ntango nyonso oyo ye . . .

72 Moto moko ayaki, alobaki: “Bana na yo bakufi.” Mosusu ayaki, alobaki: “Bakamela na yo nyonso eziki. Móto moko ekitaki longwa na likolo.”

73 Botala elobeli ya babóndisi na ye ya lokuta. “Omoni? Móto yango eutaki na likolo. Sikawa, Yobo, etalisi makambo polele.” Etalisi eloko moko te. “Soki te, Alingaki kobeta bana na yo te, Yobo; yo ozali moto sembo.”

74 “Kasi,” Yobo alobaki, “ngai nayebi ete nasali oyo esengeli.” Akangamaki bobele na yango. Azalaki na eloko moko oyo akokaki kotemela. Yango mpenza. Andimelaki yango. Asalaki mpenza oyo Nzambe ayebisaki ye asala, pe azalaki na ntembe ata moke te. Malamu.

75 Pe ntango akómaki na esika yango, ntango etemelo yango efandaki, bongo na nsuka abandaki koyoka ete nsinga ekómaki kobendana. Liboso ezalaki ya kolemba, ezalaki kotepatepa, kasi ekómaki kobendana. Pe Molimo ekitelaki ye. Atelemaki, lokola mosakoli, pe alobaki: “Nayebi ete Mosikoli na ngai azali na bomoi.” Amen. Bomoni? Akangamaki na etemelo na ye. Akutanaki na yango. Ayebaki ete asalaki oyo esengelaki, pe mokolo moko yango ekobenda ye. “Nayebi ete Mosikoli na ngai azali na bomoi, pe na mikolo ya suka, Akotelema na putulú. Nsima na kobebisama na loposo na ngai, ngai nakomona Nzambe longwa na mosuni na ngai.” Na bongo, ayebaki. Na bongo etemelo na ye efandaki.

76 Abalayama, azalaki na etemelo, autaki na Babilóne, na ndako molai, pe akómaki na mboka Sinear, akómaki kofanda kuna elongo na tata na ye, azalaki mbala mosusu mokati bilanga. Kasi mokolo moko, na esika moko kati na zamba mpenza, azalaki mbala mosusu kobuka bambuma, to—to alingaki koboma nyama mpo ázua mosuni ya kolia; pe na esika moko kuna, Nzambe asololaki na ye, ntango azalaki na mbula ntuku nsambo na mitano. Pe azalaki . . . Ye ná mwasi na ye, Sala, oyo azalaki na mbula ntuku motoba na mitano, bazalaki na mwana te—na mwana te. Bazalaki ata na mwana moko te. Bongo Nzambe ayebisaki ye: “Okobota mwana na nzela ya Sala. Kasi, mpo na yango, esengeli ete okabwana.”

77 Bilaka na Nzambe ezalaka ntango nyonso na mobeko moke. Osengeli, mpenza mpenza. Ata okangami na elaka ndenge nini, ezalaka na mibeko, ntango nyonso. Tokoki kotelema moke awa pe totambola kati na Makomi, ngambo na ngambo, na ntango molai, bomoni, kotalisa ete mobeko moke ezali na motuya. Okoki kokangama na likambo ndenge olingi, kasi ezalaka na mibeko

kokokana na elaka, kobongisama liboso, pe bongo na bongo. Botala malamuu.

⁷⁸ Boye, “Abalayama, andimaki Nzambe, pe yango etangameli ye mpo na boyengebeni.” Sikawa, ezalaki li—likambo ya nsómo mpenza mpo na kokutana na mokili ya—ya basivilizé, mobali ya mbula ntuku nsambo na mitano, ná mwasi ya mbula ntuku motoba na mitano, pe basilaki kobika elongo uta bolenge na bango ntango babalanaki, mpamba te azalaki lokola leki na ye ya mwasi, pe sikawa asengelaki kobota mwana na nzela ya mwasi yango. Kasi azalaki na etemelo. Eloko moko te ekokaki koningisa ye.

⁷⁹ Pe, ntango yango ekokisamaki te na sanza ya liboso, etemelo na ye etelemaki ngwi, mpo ayebaki ete asololaki na Nzambe. Sanza ya mibale, mbula ya mibale, mbula zomi, pe nsima na mbula ntuku mibale na mitano, ntango akómaki na mbula mokama, pe Sala akómaki na mbula ntuku libwa, etemelo na ye etelemaki bobele ngwi.

⁸⁰ Pe Biblia elobi, ntango bakomaki lisolo ya bomoi na ye, Alobaki: “Abalayama abetaki ntembe na elaka na Nzambe te, kasi akembaki mingi, apesaki Nzambe nkembo.”

⁸¹ Mpo na nini? Bosílá kokanisa mpo na nini? Azalaki na etemelo, ngwi. Pe eloko bobele moko oyo asengelaki kosala ezalaki ete akabwana na bato na ye. Pe Nzambe apambolaki ye te liboso na ye kokabwana na bango. Amemaki papa na ye. Papa na ye akufaki. Amemaki Lota. Pe ntango, nsima na Lota kokabwana na Abalayama, nde Nzambe ayaki epai na ye, Alobaki: “Sikawa tambola na mokili yango.” Bomoni?

⁸² Botósi, elaka, na mibeko, etambolaka ntango nyonso elongo na Nzambe ná Liloba na Ye. Sikawa botala . . .

⁸³ Tókamata Mose. Mose, mo—mosali-mosakoli mokími, oyo Nzambe akolisaki ye pe abokolaki ye na ndako ya Falo. Pe—pe Mose abimaki ná mayele na ye ya likindo, pe abomaki moto ya liboso. Na nsima, mbeba moke ya liboso eyaki, bongo Mose ayokaki nsómo mingi.

⁸⁴ Mpo na nini? Azalaki na etemelo te. Azalaki bobele na—na litatoli ya mama na ye mpo na mbotama na ye. Azalaki mwana moko ya ndenge mosusu. Azalaki bobele na maloba ya mama na ye. Azalaki na mikanda oyo Nzambe atiaki mbala mosusu na nkasa esika moko, oyo bakomáká, oyo bayáká na yango, koloba ete Nzambe akoya epai ya bana na Ye. Ayebaki ete ntango yango ekokaki.

Lokola biso lelo, toyebi ete likambo moko elingi kosalema.

⁸⁵ Bongo, Mose ayebaki ete ntango ekokaki, pe ayebaki ete aponamaki mpo na yango, kasi azalaki na etemelo te. Bomoni?

⁸⁶ Pe mokolo moko, na nsima ya biliki, ntango oyo ye abungisaki emononeli, Nzambe amonanaki na ye, kati na nzete

ekopela móto. Pe Alobaki: “Mose, Nasili komona minyoko na bato na Ngai. Nasili koyoka kokímela pe kolela na bango, mpo na bitumbu oyo bakapita wana bazali kopesa bango. Pe Nakanisi bilaka na Ngai. Nakiti mpo na kosikola bango. Sikawa kende na Ezipito.” Hólalá!

⁸⁷ Mose alobaki, amilelaki, alobaki: “Nalobaka malamú mpenza te. E—elobeli na ngai ezali malamú mpenza te. Bakondima ngai te.”

Alobaki: “Eloko nini ezali na loboko na yo?”

Alobaki: “Lingenda.”

⁸⁸ Alobaki: “Bwaka yango na nse.” Ebongwanaki nyoka. Alobaki: “Kamata yango na mokondó.” Ezongaki lingenda. Azalaki kopesa ye elikia, kotatolama.

⁸⁹ Ntango Nzambe apesaka etemelo, apesaka ntango nyonso kotatolama mpo na etemelo yango.

⁹⁰ Na bongo Mose, ntango azalaki kuna, pe abwakaki lingenda liboso na banganga-na-solóka pe Falo, pe banganga-na-solóka bayaki pe babwakaki mangenda na bango, Mose akimaki te mpo na koloba: “Oh, ee, namikosaki. Ah, ezali bobele mayele mabe ya solóka, pe mbala mosusu namikosaki.”

⁹¹ Kasi ayebaki. Ayebaki malamú ete akutanaki na Nzambe, pe afandaki kimia. Tóloba asalaki mpenza oyo Nzambe ayebisaki ye asala. Ndenge moko pe Yobo asalaki mpenza oyo Nzambe ayebisaki ye asala. Mose atosaki mitindo na Ye. Na ntango yango, fanda kimia pe tala nkembo na Nzambe. Mose akangamaki na etemelo na ye, na etinda na ye, pe afandaki kimia. Pe nsima na yango, nyoka na ye emelaki banyoka mosusu. Bomoni? Akangamaki na etemelo wana.

⁹² Nzambe alobaki: “Nsima na yo kosikola bana yango, bokokumbamela Ngai lisusu na ngomba oyo.”

⁹³ Bongo, monguna, na lolenge nyonso ya makoki na ye, akoluka komema bino mosika na etemelo yango.

⁹⁴ Bobele ntango babandaki kobima na Ezipito, bakákemaki na etando moke ya mabele na—na Mbu Motane, pe ngomba ngambo na ngambo. Bakotaki kati lobwakú kino bakómaki wana, liboso na Mbu Motane. Nzela ya kokima na bangomba ezalaki te, nzela ya kokima na ngámbo *oyo* ezalaki te, pe basodá ya Falo bazalaki koya na ngámbo *oyo*. Esika mabe mpenza mpo na bango!

⁹⁵ Bomoni ndenge Zabolo amemaka bino na esika moko oyo boyebi lisusu te eloko nini bosengeli kosala? Kasi bobosana te, soki bokangami na etemelo wana, ekoki na yango.

⁹⁶ Mose ayebaki oyo Nzambe alakaki ye, ete: “Bokokumbamela Ngai na ngomba oyo nsima na yo kobimisa bango. Pe Nakitaki, mpo na kosikola bango na loboko na yo, pe komema bango na mboka oyo mosusu.” Akangamaki na yango. Pe Nzambe atindaki

mopepe kouta na ebimelo na ntango pe yango ekaukisaki mai nyonso, na nse ya mbu, pe bakatisaki wana mabele esili kokauka. Etemelo!

⁹⁷ Tokoki mpenza kotambola kati na Makomi: Danye, etemelo na ye; Sadalaka, Mesaka, ná Abede-nego, etemelo na bango; Dawidi, etemelo na ye; bango nyonso, etemelo.

⁹⁸ Polo pe azalaki na Yango, oyo tozali kolobela. Azalaki na kolangama zongazonga na Klisto, pe yango nde ezalaki etemelo na ye. Yango wana abangaki te oyo Agrípa alobaki. Atelemaki wana, pe Agrípa azalaki Moyuda, na ndenge toyebi. Boye ntango atelemaki liboso na bakonzi yango pe bato mosusu, Nzambe asilaki koyebisa ye ete akozala wana. Boye, azalaki na etemelo, na bango alobelaki mpenza emononeli ya Likolo. Alobaki: “Naboyi te. . . Naboyaki kotosa yango te. Nazalaki. . . natiolaki yango te. Namikambaki mabe te.” Kasi akangamaki na yango, pe aboyaki kotosa te. Akokisaki yango, kino na ntango, mpamba te Ezalaki etemelo.

Pe bomoi nyonso oyo ezali zongazonga na Klisto, yango nde etemelo na bino.

⁹⁹ Bongo, uta ntango akutanaki na Ye, miso na miso, na nzela na Damaseke, yango ezalaki na motuya mingi mpo na Polo.

¹⁰⁰ Sikawa, bobosana te, azaláká moto na mayele mingi, liboso. Azaláká moto alendi na Makomi. Kasi azaláká na ekanganelo te, bobele ba-Sanedrin oyo bazalaki kosunga ye, ná—ná lípolómi oyo azuaki uta na mo—mo—molakisi moko monene. Azalaki moto monene na makambo na ye. Kasi azalaki kozela. Eloko moko azalaki na yango, etemelo na ye ezalaki makasi lokola ebongiseli na ye. Yango nde makasi nyonso akokaki kozala na yango. Pe azalaki kosala na bosembo nyonso, azalaki kokamata Baklisto, kokanga bango, kobebisa biloko na bango, pe abomaki ata Etieni na mabanga.

¹⁰¹ Nakanisi, na nsima kati na bomoi na ye, yango nde ntina akendeki na Yelusaleme. Ntango, mosakoli alobaki na ye: “Kokende kuna te, Polo, mpamba te miniololo pe boloko ezali kozela yo.”

¹⁰² Pe Polo alobaki: “Nayebi yango. Kasi nazali kokende na Yelusaleme bobele lokola motatoli te. Kasi, nazali kokende kuna, naselingwi kokufa mpo na Yesu Klisto.” Mpamba te ayebaki oyo ye asalaki, pe mposa na ye ezalaki ete elembo ya litatoli na ye etiana na makila na ye moko, ete ákufa mpo na Klisto, mpo ete abomáká moko na baoyo ya Nzambe.

¹⁰³ Bongo azalaki kokende na Damaseke, ná mayele na ye nyonso ya kelasi. Ayekolaki epai ya molakisi monene wana, Gamaliele, pe ayekolaki losambo mobimba ya Bayuda. Kasi, ata nyonso wana, azalaki makasi te, pe azalaki na makoki ya kosala makambo mosusu te. Pe na pwasa, Pole moko engengaki, pe lokitó, mbala mosusu, ná nkake. Abetamaki, pe akweaki na nse.

¹⁰⁴ Pe atombolaki miso. Pole moko ezalaki kongenga, oyo ebomaki miso na ye. Pe ezalaki mpenza likambo ya ndenge. Moto mosusu amonaki Pole yango te, kaka Saulo. Likambo yango elakamaki mpenza, likambo ya solo mpenza, kino Ebomaki miso na ye. Azalaki lisusu komona te. Akómaki mpenza mokufi miso, ná Likonzi ya Móto oyo ezalaki kongenga liboso na elongi na ye. Pe ayokaki Mongongo moko koloba: “Saulo, Saulo, Ozali konyokola Ngai mpo na nini?”

Alobaki: “Nkolo, Yo Nani?”

¹⁰⁵ Pe Alobaki: “Ngai Yesu. Ezali mpasi mpo na yo kotúta lokolo na mbanzi oyo. Telema sikawa, pe kende kokóta na Damaseke, kuna moto moko akotindamela yo.” Na nsima ntango atelemaki mpo na kokende. . .

¹⁰⁶ Pe moto moko azalaki kuna, mosakoli, kuna na engumba, oyo amonaki yango kati na emononeli, ntango azalaki kosambela, pe ayaki. Anania ayaki, pe akutanaki na Saulo. Atielaki ye maboko, pe abikisamaki na lobiko kouta na Nzambe. Na bongo atelemaki, azuaki libatizi, kopetolama na masumu na ye, kobelemama na Nkombo na Nkolo. Na nsima azuaki etemelo. Azalaki lisusu te ndenge azalaka, nsima na yango. Akendeki mbala moko, lingomba na lingomba, bisika na bisika, mpo na komeka kotonga oyo amekaki kobuka.

¹⁰⁷ Ekólo oyo, mokili oyo ya Baklisto, na ntongo ya lelo, basengeli mpenza na etemelo ya lolenge wana. Baóyo. . .? . . . na bindimeli pe mimesano, na malakisi ya bato, bamekaki kosala ete Liloba na Nzambe ézánga kozala motindo moko lobi, lelo, pe libela. Basengeli na etemelo, kobikela bokutani, na nzela ya Damaseke, na Nzambe na Bomoi Oyo akoki kobikisa babeli, kosekwisa bakufi, pe kobengana milimo mabe. Etemelo ya solosolo!

¹⁰⁸ Polo ayebaki ete likambo moko esalemaki. Moto moko te akokaki kolongola yango kati na ye. Eloko mosusu te ezalaki na litomba. Akangamaki, esili. Ata likambo nini ekosalema, ayebaki ete ye akangamaki, bomoi oyo etiami kati na Klisto. Oh!

¹⁰⁹ Bomoi oyo azaláká kobika ezalaki bomoi ya ndenge mosusu. Sikawa, bobosana te, azaláká mosambeli.

¹¹⁰ Mpo na bamosusu kati na bino na ntongo ya lelo. Pe nayebi bozali koyeba ete bande oyo ezali kokanga maloba oyo, ekobetama na mikili nyonso na nse na moi, penepene, na mokili mobimba, pe bamosusu kati na bino baoyo bozali awa. Pe bamosusu kati na bino, na bisika bakobeta ba-bande na mikili mosusu, na nzela ya molimboli, ekopesama na bikólo ya Afrika, kuna epai na ba-Hotantó, pe—pe baoyo bazali nzinganzinga.

¹¹¹ Pe mpo na bino bakambi ya mangomba, oyo botangisami Biblia, batangisi bino yango lokola masolo ya kala, pe bokoki kozala na makoki ya kolimbola makambo oyo nyonso. Kasi, soki ozali na etemelo te, obikeli pe li—likambo te! Pe soki kobikela

yango, oyo—oyo olobaka, esali ete óboya kondima ete Liloba nyonso Oyo ezali solo mpo na lingomba lelo ndenge Ezaláká kala; pe ozali kotia motema likolo na Lípolóme na yo, to na eloko mosusu oyo ozali na yango! Soki bozali kotia motema likolo na makanisi ya ebongiseli na bino oyo elobi: “Ntango ya bikamwiseli esílá koleka. Lobiko na nzoto kouta na Nzambe ezalaka te. Pe libatisi ya Molimo Mosantu lokola oyo bato bazuaki na Mokolo ya Pantekote, ezali mpo na bato ya lelo te!” Soki yango nde nyonso ozali na yango, ndeko molingami mobali, to mwasi, osengeli kobikela nzela ya Damaseke.

¹¹² Osengeli kokutana na Nzambe na bomoi, epai wapi yo, bobele mpo na likanisi ya mpamba kati na bongó na yo te, kolénga te, to koningana moko boye te, kasi kolakisama pe kobikela likambo oyo ya solosolo. Yesu moko oyo atambolaki na Galilai azali na bomoi lelo, pe azali na bomoi libela na libela. Pe Azali motindo moko lobi, lelo, pe libela. Etemelo, oyo okoki kondima likambo moto mosusu alobi te. Yo moko oyebi, koningana moko boye te.

¹¹³ Pe soki koningana na yo, pe moto moko, ekokaki kozala koningana ya solosolo kati na Biblia, pe moto moko ameki kondimisa yo ndimbola na ye, koloba ete makambo wana ezalaki mpo na ntango ya kala. Sala keba. Ezali ya solo. Sala keba. Kasi lolenge ya koyeba yango ezali. Meka yango na Liloba. Yango nde mwango.

¹¹⁴ Soki ndako etongami ndenge mwango elobi te, motongi akobuka yango pe akozongela kotonga yango. Kasi esengeli kokokana na mwango.

¹¹⁵ Ata obikeli likambo nini, na bongo, soki eloko moko kati na yo eyebisi yo ete Biblia ezali solo te, été nguya na Nzambe, bantómá, basakoli, balakisi, bakengeli, ná makabo ya Molimo ezali motindo moko te lokola Ezalaki ntango Esopamaki likolo na bantómá na Pantekote, eloko moko ezali malamumu te na etemelo na yo. Ekangami na endimeli ya ebongiseli na esika ya kokangama na Biblia ya Nzambe. Bongo, Alobaki: “Likolo pe nse ekoleka, kasi Liloba na Ngai ekoleka soko moke te.” Tala malamumu etemelo na yo.

¹¹⁶ Okoki koyeba malamumu mpenza boyokani malamumu na yo nà mokengeli. Pe okoki koyeba malamumu mpenza boyokani na yo nà mokengeli mokonzi ya etuka. Pe okoki koyeba malamumu mpenza boyokani na yo nà episkopo to nà moto monene mosusu kati na lingomba na bino. Kasi soki ozali te na . . . Etemelo na yo ezali Yesu Klisto te.

¹¹⁷ “Mpamba te likolo na Libanga oyo Nakotia etemelo na Ngai, pe bikuke na ewélo ekoki kolonga liboso na yango te.” Emoniseli ya molimo ya Nani Ye azali, pe koyeba! Malamumu. Oh!

¹¹⁸ Sikawa, soki okómi lokola Polo, okozala na etemelo moko oyo ye azalaki na yango, bomoi oyo etiami kati na Klisto ezali

bomoi oyo ekeseni na oyo ozalaka. Pe ekokaki kozala bomoi ya basambeli mpenza.

¹¹⁹ Oh, nayokaka bato koloba: “Kasi, bazali mpenza basambeli.” Yango ezali na ntina ata moke te.

¹²⁰ Nasilá komona balosambo mingi, ya mpiko mpenza, oyo ezali na bosembo mingi koleka Baklisto ya lelo. Ntango mama mobimba akoki kokamata bebé na ye ya monene pe ya moindo, ya mosanda *boye*, pe kobwaka ye na monoko ya ngando, mpo na bolingo ya nzambe na ye. Nazali komituna soki Boklisto ezali na bosembo. Ntango mobali akoki kominyokola na lolenge ya komitobola nzoto mobimba na ndóbo nkoto, *boye*, oyo ememi bambuma etóndi na mai, ezali kokitisa ye *boye*, pe azali kotambola kati na móto na ntaka moke, kolongwa awa kino na suka ya ndakonzambe, akei pe azongi, na móto makasi, oyo bazali kopepa *boye*, lokola mbeka mpo na nzambe na ye, ekeko na miso ya libanga motane, pe bongo na bongo. Nazali komituna soki Boklisto ezali wapi. Ah-ha. Ah-ha. Boye bótálaka kaka “bosembo” te. Bosembo ezali oyo Wana te. Bosembo ezali malamumu soki eteleme likolo na likambo ya solo.

¹²¹ Lokola monganga oyo azali kopesa nkisi. Akoki kopesa yo arsenik, na bosembo, pe akoki kopesa yo acide sulfurique, na bosembo. Mbala mosusu ordonnance na yo ekomami mabe, pe okoki komela yango na bosembo nyonso, kasi yango ekobikisa bomoi na yo te. Bomoni? Te, misie. Osengeli koyeba likambo oyo ozali kosala. Pe eloko nyonso oyo ekesani na Liloba na Nzambe, ata ezali nini, pe eumeli ntango boni, ezali kaka mabe.

¹²² Petelo apesaki bango ordonnance ya Seko Mokolo ya Pantekote. Alobaki: “Bobongola mitema, moko na moko, pe bobatisama na Nkombo na Yesu Klisto mpo na kolimbisama ya masumu na bino, pe bokozua likabo ya Molimo Mosantu. Mpo ete ordonnance oyo ezali mpo na bino, nà bana na bino, na bango nyonso bazali mosika, baoyo nyonso Nkolo Nzambe na biso akobianga.” Ya solo. Ezali ordonnance ya Seko.

¹²³ Boye, farmasiyen moko ya lokuta akoki kokamata yango pe koboma yo. Iyo. Ya solo. Boyebi, mbondó moke ezalaka kati na nkisi, mpo na koboma mikolóbe, pe mo—monganga ayebi mbondó boni esengeli, oyo nzoto na yo ekoki koyikela mpiko. Soki alekisi ndelo ya mbondó yango, ekoki koboma yo. Soki omeli oyo ekoki te, na bongo ekosala nini? Ekozala na ntina te ete ómela nkisi yango. Ayebi oyo nzoto na yo ekoki koyikela mpiko.

¹²⁴ Bongo, nkisi ya Nzambe ezalaka pe ndenge wana. Ata soki moto mosusu alobi ete esengeli kosalema *boye*, to *boye*, komeka kondima yango te. Ntango ozali kolanda Liloba mpenza na eyóngi, ekoki. Kangama na Yango. Sikawa, tozali na... bamosusu balobaka: “Esengeli ete bamwangisela yo mai.” Balobaka bongo. Boye: “Esengeli ete basalela bibiangelo ya Tata, Mwana pe Molimo Mosantu.” Makambo ya boye ezali

kati na Biblia te. Na esika moko te kati na Biblia, moto asila kozua libatisi na lolenge mosusu libanda na Nkombo na Yesu Klisto. Oyo wana ezali eyambweli oyo ebakisamaki na lingomba Katoliko ya Roma, ememami kino lelo na nzela ya mimesano. Tokolobela yango na mpokwa ya lelo.

¹²⁵ Kasi botala, kati na nyonso wana, ordonnance ezali se bongo. Yango wana tozali na bana mingi bazali na bokono, mpo ete bazali koyoka te oyo Monganga alobaki. Etemelo, soki okangami na Yango, ekoki. Ezali nde Liloba na Nzambe. Ekoki kokwea te.

¹²⁶ Bomoi oyo etiami kati na Klisto, basambeli mpenza, kasi ezalaki Bomoi oyo etiami kati na Klisto te. Bato mingi kati na biso bazali na yango lelo.

¹²⁷ Pe ntango ozui bomoi oyo etiami kati na Klisto, ekosalisa yo makambo oyo, na momesano, okokaki kosala te. Ekosalisa yo makambo oyo ekesani na oyo okokaki kosala na momesano. Nalobi te ete ókosála bozoba. Nalingi koloba kosala na Molimo, eloko ya solo, eloko ya solosolo. Pe ntango omoni moto azali kosala bozoba, okoyeba ete azali bobele komekola eloko moko. Azali bobele komeka komekola eloko ya solosolo.

¹²⁸ Soki omoni dollar ya lokuta, yeba ete dollar ya malamumu ezali, oyo bamekoli longwa na yango. Bomoni? Soki omoni eloko ya lokuta, na ntembe te, ezali elilingi ya eloko ya solosolo. Ezali eloko ya—ya solosolo, oyo bamekoli longwa na yango.

¹²⁹ Botala, ekosalisa yo makambo oyo, na momesano, okokaki kosala te. Oh, ezali eloko moko. Okoyeba malamumu. Okoyeba yango malamumu mpenza, soki ozui etemelo yango. Ondimisami mpenza na yango. Okokamata kobikela ya moto mosusu te.

¹³⁰ Yango nde ntina Boklisto ekómi lokola bana mike kati na Biblia, to, te, bolimbisa ngai, bana mike kati na kelasi. Bazali koluka koyiba biyano ya baninga. Pe soki mwana wana asali libunga, bango nyonso bakosala libunga. Bomoni? Bomemi bango nyonso na libunga. Hólalá! Koyiba biyano te. Kútána nde na Ye, yo moko.

¹³¹ Moninga na ngai, oyo ateleme awa, azali mwa...azali mwana ya moninga na ngai, moninga na ngai ya kala, Jim Poole moke. Ee, papa na ye ná ngai, tokolaki elongo na kelasi. Pe, oh, moto malamumu mpenza! Jim moke ná ngai, tozali ntango nyonso kobondela ete Jim ya mokoló ákóma Moklisto, mondimi ya solosolo. Pe Jim moke ná ngai, tozalaki kosolola lobi ete tomonaki Nzambe kati na zamba pe tomonaki Ye kati na bikelamu. Kuna nde epai bamonaka Ye. Mpamba te, Azali Mokeli, pe Azalaka kati na bikelamu na Ye.

¹³² Pe nazali komikanisela, ngai ná Jim, tozalaki kokende—kokende, tolingaka kokende bokila. Pe soki butu eyindi, ee, tozalaki kokende kuna, kozua ba-kinga na biso, pe tozalaki koleka na balabala oyo, tozalaki kobanga mingi koleka na malíta soki molili esili kokota, pe tozalaki kokende kosomba krèm.

¹³³ Pe Jim alingaki kobeta lisano ya billard. Ee, tozalaki naino bana mike, ya mibu zomi, zomi na mibale, zomi na minei. Jim alingaki pe kofanda mpo na kotánga babúku ya masolo ya bokila pe ya mitámbo.

¹³⁴ Pe ngai nazalaki kofanda wana pe kokanisa makambo ebele. Bomoni? Na ntina na . . . Sikawa, bilenge mosusu bakoki komona ngai. Pe nakokaki komona ndako moke na esika moko. Nazalaki koloba: “Tala, oyo wana ekozala ndako malamumu kozala na yango na bangomba.” Pe nazalaki ntango nyonso kolota ete mokolo moko nakozala na ndako na ngai ya moke na bangomba, etonga monene ya bambwá, ná—ná mandóki. Pe nazalaki ntango nyonso kokanisa: “Soki nakoki kozala na 30-30 ya ngai moko, mokolo moko na bomoi na ngai.” Nazalaki kokanisa: “Ndenge nini mpenza nakozala na bondóki 30-30 ya ngai moko?”

¹³⁵ Mokolo wana, natelemaki, natalaki na etutu na ngai, pe ntango namonaki mandóki ya malamumu koleka oyo moto akoki kozala na yango, nakanisaki: “Ngolu ya kokamwa.”

¹³⁶ Nazalaki kokanisa: “Nakoyekola kobeta bondóki, pe kobeta yango malamumu. Na bongo, mbala mosusu mokolo moko nakoki kozua, kosala mobembo kino na bangomba, mobeti bondóki moko ya malamumu akomema ngai kuna. Kaka mpo názala lokola . . . Mpamba te, akolinga kobatela bomoi na ye, mbala mosusu, soki ngombolo alandi ye. Soki abatelami malamumu te. Moto moko ya mbongo mingi, akoki komema ngai, kaka mpo nákende na ye elongo, lokola sinzili. Mbala mosusu mokolo moko nakoki kokende bokila na Afrika, lokola sinzili. Soki nakoki bobele koyekola! Yango nde eloko moko oyo nakoki kosala, ezali koyekola mpo nákóma mobeti bondoki ya malamumu, ya solosolo.”

¹³⁷ Oh, nakanisaki: “Ee Nzambe, kanisa naino, Opesi ngai libaku ya kosala bokila, na mokili mobimba.” Oyo likambo malamumu boye!

Jim azalaki kofanda pe kotanga búku. Nalobaki: “Jim . . .”

Alobaki: “Na—nalingaka kotanga makambo yango.”

¹³⁸ Nalobaki: “Jim, oyo wana ezali oyo moto mosusu asalaki. Nazali na mposa ya kosala yango, ngai moko. Nazali na mposa ya kobikela yango.” Ntango nayaki epai na Klisto, nakokaki kozua kobikela ya moto mosusu te. Nazalaki na mposa na yango, ngai moko.

¹³⁹ Nazali komikanisela ntango natangaki *Lone Star Ranger*, ya Zane Grey. Nabebisaki kómbo mibale to misato ya mama, komatela pe kotambusa yango zongazonga na ndako, kopimbwa-pimbwa, wana nazalaki likolo na mpunda ya nzete ya kómbo. Na—natangaki lisolo yango, ya—ya *Lone Star Ranger*, ndenge atiaki alimá na Big Bend.

¹⁴⁰ Na nsima, natangaki lisolo ya *Tarzan Na Makako*, ya Edgar Rice Burrough. Mama azalaki na tapí moko, ya mposo ya fóke,

to ya nyama mosusu, oyo Madame Wathen akabeláká ye, oyo ezikáká te. Ezalaki na eteni ya ndako na ye, pe na—namemaki mposho yango libanda. Mama ayebaki malamumu ete mopepe nde ememaki yango libanda te. Ngai moto nabimisaki yango libanda, nakataki yango biteni-biteni, namitongelaki elamba ya Tarzan, pe namataki na nzete. Nazalaki kolekisa ndambo ya ntango na ngai likolo ya nzete, na elamba ya Tarzan. Mpamba te namonáká oyo ye asaláká, ngai pe nalingaki kosala yango.

¹⁴¹ Kasi mokolo moko, na ngolu na Nzambe, nazuaki Búku oyo ya solosolo, Biblia. Loyembo pe lisolo na ngai ekómá: “Kozala lokola Yesu, na mokili oyo nazali na mposa makasi ya kozala lokola Ye.” Nazali na nposa te ya kozala episkopo to—to moto monene kati na lingomba, pápa to sánzó moko boye. Nazali na mposa ya kozala lokola Yesu. Etemelo, ekokómisa yo ndenge mosusu. Eloko moko esalamaka, kotanga Liloba na Ye, eloko moko kati na motema na yo, ekosala ete ózala na mposa ya kokóma lokola Ye. Oyebi yango malamumu.

¹⁴² Ezali lokola, etemelo mpo na Klisto, etemelo mpo na Moklisto, ezali lokola. . . Yango, ezali lokola lóngo kati na masúwa. Iyo. Bino, bosengeli kozala na etemelo. Pe soki Klisto azali etemelo na bino, ezali lokola lóngo. Ete, ntango bo. . . Mbu etomboki makasi, pe masúwa elingi kozinda, pe, bino, elikia bobele moko oyo botikali na yango, ezali ete, bóbwáka lóngo. Na nsima, soki masúwa ezali kotengatenga, botala soki lóngo ekosimba masúwa. Boyebi, tozali na loyembo moko, nabosani nkombo ya nkolo na yango sikawa, kasi, *Lóngo Na Ngai Esimbi*.

¹⁴³ Lokola mwana mobali wana, ndenge tokanisaka mbala mingi, oyo azalaki kosakana na litaká. Bato bazalaki komona eloko moko te, kasi ye asimbacki nsinga. Pe mobali moko alekaki wana pe alobaki: “Mwana, ozali kosala nini?”

Alobaki: “Nazali kosakana na litaká na ngai.”

Alobaki: “Osimbi nini na loboko na yo?”

Alobaki: “Nsinga.”

¹⁴⁴ Alobaki: “Litaká yango ezali wapi?” Alobaki: “Nazali komona yango te. Ee, oyebi ndenge nini ete ozali kosakana na litaká?”

¹⁴⁵ Alobaki: “Nazali koyoka yango. Ezali kobenda.” Bomoni? Na suka ya nsinga wana, etemelo moko ezalaki kuna. Na lolenge na ye ya bomwana, litaká yango ezalaki etemelo na ye, akokaki bongo koloba ete azalaki kosakana na litaká. Atako azalaki komona yango te, kasi asimbacki, eloko moko, oyo esimbaki yango.

¹⁴⁶ Ezali pe ndenge moko mpo na moto, ntango abotami mbala na mibale na Molimo Mosantu, asimbi eloko moko, oyo ezali na lóngo, pe mipepe makasi ekoningsa ye te. Ayebi ete azali malamumu mpenza. Abwaki lóngo. Malamumu.

147 Sikawa, soki tozali kati na masúwa na biso ya moke, wana tozali kotepatepa mpo na kokatisa mbu monene ya bomoi, lokola moyembi monene wana alobaki yango.

Bomoi ezali ndóto ya mpamba te!
Pe molimo oyo elali ezali ya kokufa,
Pe makambo ezalaka ndenge tokanisaka te.

Bomoi ezali solosolo! Pe bomoi ezali na eyongi!
Pe nkunda ezali suka na yango te;
Mpo 'te ozali putulú, pe okozonga na putulú,
Yango elobamaki mpo na molimo te.

148 Oh, namoni ezali mpenza kitoko! Sikawa, Longfellow moto akomaki *Loyembo Ya Bomoi*. Bomoni?

Ezali yo konana na mbu monene ya bomoi,
Mpo na ndeko oyo azali ye moko na mawa pe
masúwa na ye ezindi,
Soki amoni yo, akozua lisusu mpiko.

149 Bomoni? Sikawa, tokoti na masúwa, tozali konana na mbu monene ya bomoi, nà Klisto, na masúwa oyo ekutani na mipepe makasi ya ntango. Ntango mipepe ekómi makasi, pe bato bazali kotengatenga, ngai nazali kosepela mpo nazali na lóngo oyo esimbi na ngambo ya ridó, na esika moko. Ata liwa yango moko ekoki kokabola yo na yango te. Okangami na etemelo na yo. Klisto azali lóngo na biso. Azali nini? Azali Liloba. “Na ebandeli Liloba azalaki, pe Liloba azalaki elongo na Nzambe, pe Liloba azalaki Nzambe. Pe Liloba akómaki mosuni, pe afandaki kati na biso.”

150 Na bongo, ntango toyebi ete misala na biso elongobani mpenza na Liloba, toyebi ete malakisi na biso ezali mpenza kokokana na Liloba, tokobakisa eloko te to tokolongola eloko te, bobele Liloba. Pe tokomona mbano ndenge moko, na bamosusu oyo bakangamaki na lóngo ya Liloba moko wana, ezali komonana na bomoi na biso, na bongo lóngo na bino efandi. Bomoi ya Klisto ezali komonana lisusu na lolenge ya mosuni, na nzela na bino, ndenge ezalaki kati na Klisto, mpo ete: “Nzambe azalaki kati na Klisto, kozongisa bato ya mokili na bondeko epai na Ye moko.” Pe bozali komona Nzambe kati na bino moko, kobatela bino ngwi na Liloba, ndenge mpenza Yesu asalaki. Bozali komona bomoi na Ye. “Misala mizali Ngai kosala, bokosala yango pe lokola, ye oyo akondimaka.” Ezali te ye oyo akolobaka ete andimi, ye oyo akokanisaka ete andimi, kasi: “Ye oyo akondimaka.” “Ye oyo akondimaka Ngai, misala mizali Ngai kosala, akosala yango pe lokola.” Mpo na nini? Akangami na lóngo ya Libanga moko wana. Libanga yango ezalaki nini? Liloba, ntango nyonso. Okangami na lóngo wana. Yango nde Monzóto na yo ya nórdi soki obungi na mbu.

151 Boyebi, minzóto ezali mingi, kasi monzóto ya solo ezali kaka moko, oyo eninganaka te. Ezali nde monzóto ya nórdi, mpo ete

ezali na katikati ya mabele. Ata ozali wapi na nsima, na likolo, to soki ozuami na esika nini, monzóto wana ya nórdi ezalaka kaka ndenge moko. Ezali monzóto ya nórdi mpo na bino. Sikawa, bomoni, minzóto oyo etambolaka na bisika ndenge na ndenge ezali mingi. Kasi soki ozali kati na . . . likolo na mbu, ee, mosali nyonso na masúwa ya mbu ayebi yango, to mói-bokila nyonso oyo atambolaka mingi na zamba, ayebi ete monzóto ya nórdi ezali—ezali esika na yo. Esili. Lisusu, ezali lokola busóle mpo—mpo—mpo na bino. Busóle ekotalisa te epai na Mars, to na Jupiter, to na esika mosusu. Ekotalisa monzóto ya nórdi. Mpo na nini? Yango nde etemelo na yo.

¹⁵² Hólalá! Botala, etemelo na bino! Oh, nalingi náloba likambo moko! Nazali kaka koyoka yango koya. Botala. Nazali mpenza komiyoka malamú lokola mosambeli sikawa, mpo ete oyo nde elikia. Botala.

¹⁵³ Busóle na bino ekoki bobele kotalisa monzóto ya nórdi. Yango epai bobele moko oyo yango ekoki kotalisa. Soki ezali busóle ya solo, likongá na yango ekotalisa ntango nyonso monzoto ya nórdi. Boye te? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.]

¹⁵⁴ Na bongo, soki ozali na Molimo Mosantu, Ekoki kotalisa bobele Liloba. Ekotalisa soko moke te ebongiseli. Ekotalisa soko moke te endimeli. Ekotalisa likongá na yango epai mosusu te. Ekotalisa mbala moko Liloba. Nayoki mposa ya koganga. Botala, ezali—ezali Eloko moko kati na moto, oyo ezali koningana, ntango omoni Monzóto na yo kobima kuna, Yesu Klisto, Liloba. Pe okomona Molimo oyo azali kati na yo akotika te ete ékende ngámbo ya mobali to ya mwasi. Yango moko nde azali na makoki wana. Akoya kozua makambo ya Nzambe, pe komonisa yango, kotalisa yango.

¹⁵⁵ Pe Yesu alobaki: “Akosala mpenza makambo oyo Nazali koloba. Akomonisela bino makambo oyo ekoya,” Akolakisa bino yango liboso na ntango, liboso ete ésálema. Bomoni? “Akozua makambo oyo ezali ya Ngai pe Akolakisa yango na bino, na nsima nde Akolakisa bino makambo oyo ezali koya.” Yoane 15.

¹⁵⁶ Tozali komona ete Azali komonisa makambo. Azali kozua makambo oyo ezali ya Nzambe pe Azali kolakisa yango na bino. Pe Akomonisela bino makambo oyo Yesu alobaki. Na elobeli mosusu, Akokómisa likambo yango polele. Botia yango naino pembeni, kino na mpokwa, mpo ete yango nde tokosalela, nsima na mwa ntango. Akokómisa yango solo, Akokómisa yango likambo ya solosolo, bomoni, na ntango wana nde bokoyeba. Soki bino . . . Monzóto na bino ya nórdi, oyo ezali Liloba, mpo na Moklisto nyonso.

¹⁵⁷ Eloko nyonso oyo ekesani na Liloba! Botala. Nakoyebisa bino likambo moko. Boyoka yango na bokebi. Oyo ezali emoniseli mobimba ya Bonzambe ya Nzambe, ya mokano na Ye, pe ya Boyei na Klisto. Pe nyonso wana ezuami kati na Búku oyo,

ekoki. [Ndeko Branham abeti Biblia na ye mwa moke—N.D.E] Pe soki eloko moko ememi yo mosika na Yango, bwaka busóle wana, mpo ete ezali bobele endimeli. Ezali bobele ebongis- . . . Ezali bobele lokasa oyo ozali na yango na libenga na yo, oyo otii na etutu ya ndako na yo, na kádre. Ezali endimeli. Na nsima, luka busóle oyo ekomema yo kino na Liloba. Amen.

¹⁵⁸ Botala malamau, ntango likambo yango ekómelaki Polo, akendeki na Ezipito pe na Arabí, na esika moko, pe ayekolaki mibu misato mobimba. Nkembo! Wiu! Esengelaki ete áyeba malamau. Pe ntango amonaki, ntango Molimo Mosantu akambaki ye, na liloba moko na moko, azuaki makoki ya kokoma Búku ya Baebela pe kolakisa yango na Bayuda wana. Ya solo. Mpo na nini? Atiamaki na kati. Busóle wana ya Molimo Mosantu etalisaki ye mpenza Monzóto ya nórdi.

¹⁵⁹ Sikawa, soki eloko moko ezali kobenda yo mosika na Yango, ekozala malamau ete ótika yango. Mwana, Ekotalisa Liloba na Ye, pe bobele Liloba na Ye, mpo ete Molimo Mosantu ayaki mpo na komonisa, to kotatola, bilaka na Nzambe. Ata endimeli moko te ekosala yango. Ata ebongiseli moko te ekosala yango. Ata nguya moko te to eloko moko te ekosala yango. Bobele Molimo Mosantu, na nzela ya Liloba. Pe Ye azali Momboto.

¹⁶⁰ Sikawa, kamata mbuma ya lisangu, mbuma kitoko ya lisangu, kasi ekoki kosala eloko moko te. Ezali ya kokufa kino ete momboto ékóta kati na yango. Na ntango wana nde ekobota mbuma ebele ya masangu.

¹⁶¹ Pe Klisto azali Bomoi wana, etemelo. Soki lisangu ezali na etemelo wana kati na yango te, ekotóya pe soko moke te. Soki lisangu wana ezali na etemelo wana te, ekoki kozala kitoko mingi mpenza na libanda, kasi ekoki kozala na bomoi te, mpo ete eloko moko ezali kati na yango te mpo na kopesa yango bomoi. Kasi soki ezui etemelo wana, ekoki kotala batongi na miso, pe koloba: “Nakosekwa.” Mpo na nini? Mpo ete ezali na etemelo. Ezali kati na yango. Esengeli kosekwa. Pe ntango e . . . “Soko bokoumela kati na Ngai, pe Maloba na Ngai makoumela kati na bino, na ntango wana bosenga oyo bolingi.” Ezali nde etemelo wana.

¹⁶² Kasi soki osangisi bindimeli ná biloko mosusu kati na Yango; okoki kosangisa mafuta na mai te. Okoki kozua yango pe opanzi yango ndenge olingi, ekosangana soko moke te, mpo ezali binama mibale ya chimí oyo ekesani. Pe okoki kosala te ete bindimeli, oyo ekesani na Biblia, ésangana na Biblia. Okoki kosala te ete ebongiseli ésangana na losambo oyo ebotami na bonsomi, to lobiko oyo ebotami na bonsomi. Mpamba te, na ntembe te, Nzambe asalaka bobele . . .

¹⁶³ Nakoloba yango kaka. Nzambe abebisaka mwango na Ye soko moke te. Akoki kobebisa yango te, mpo ete Azali na suka te. Pe nasosoli, boyebi, ngai, Ezali kokómela bato mingi. Bomoni? Kasi Nzambe akoki kobebisa mwango na Ye te. Akoki te

kosala likambo moko mokolo *moko*, pe kobongola yango, kosala likambo mosusu, koloba ete ezalaki na libunga mokolo *wana*.

¹⁶⁴ Nzambe asalaka na bitonga ya bato te. Nzambe asalaka na moto moko, mpo bato bazalaka na makanisi oyo ekesani. Asalema ndenge mosusu, na lolenge na ye. Nzambe asengeli kokamata moto yango, alekisi ye na mikakatano, pe na minióko ndenge na ndenge, mpo na kobimisa ye libanda na ye moko, kino Ákokómisa ye na lolenge oyo ya Ye. Bomoni? Ntango wana nde Nzambe akosalela moto yango. Botala kati na bileko nyonso, Noa ná Mose, basakoli, bazalaka mibale na mbala moko te. Bobele moko, ntango nyonso, na bileko nyonso.

Yango wana, soki olobi: “Kobika ekoya mpo na bato-na-toli mingi.”

¹⁶⁵ Botala, ndenge pe nateyaki yango eleki ntango molai te, awa na losambo. Akaba azalaki, Yosafata pe azalaki. Pe balingaki kokende na Lamoto-Gilada, mpo na kobengana banguna. Kokokana na mibeko, bazalaki kosala malamumu, mabele yango ezalaki mpenza ya bango. Pe mo—monguna, Basulia kuna, bazalaki kotondisa mabumu ya bana na bango na masangu oyo esengelaki kozala mpo na bana ya Yisalaele. Libula oyo Nzambe apesaki bango, boye, kokokana na mibeko, emonanaki lokola ezalaki malamumu. “Okokenda esika moko na ngai, tokokenda kuna, pe tokobengana bango na mabele yango.” Ee, yango emonanaki malamumu mpenza. Kokokana na mibeko, ezalaki malamumu, kasi ezalaki na mitindo.

¹⁶⁶ Yosafata, lokola azalaki moto malamumu, alobaki: “Kasi esengeli te ete toluca toli epai na Yawe?”

¹⁶⁷ Solo, Akaba, mozongi nsima wana, alobaki: “Ee, solo mpenza.” Mondimi ya ndelo, boyebi. Alobaki: “Oh, solo mpenza, nasengelaki kokanisa yango. Nazali na basakoli nkama minei ya Baebele. Nkama minei mobimba, oyo naleisaka, pe natalaka makambo na bango. Bazali oyo ya malamumu koleka kati na ekólo. Tokobengisa bango awa.”

¹⁶⁸ Pe bango nyonso, motema moko, balobaki: “Kenda. Yawe azali na yo.” Kokokana na mibeko, balobaki malamumu, kasi bakanganaki na etemelo wana te.

Na bongo, ntango alobaki: “Mosusu azali te?”

¹⁶⁹ Alobaki: “Iyo. Mosusu azali, kasi nalingaka ye te.” Alobaki: “Alobaka ntango nyonso mabe mpo na ngai, omoni, alobaka ntango nyonso mabe.”

¹⁷⁰ Akosakola malamumu ndenge nini, ntango oyo Liloba mobimba, Eliya oyo azaláká liboso na ye, alobáká na Akaba: “Bambwa bakoleta makila na yo”? Sikawa, ndenge nini mosakoli oyo atitolami akokaki koloba likambo oyo ezalaki mokano na Nzambe te? Alobáká pe ete: “Bambwa bakolia Yezabele, pe ebembe na ye ekozala lokola nyei likolo na bilanga,

bongo bato bákoloba lisusu te ete: ‘Oyo ezali Yezabele.’” Ná elakeli mabe ya boye likolo na moto, ndenge nini moto mosusu akokaki kopambola?

¹⁷¹ Ezali pe bongo lelo oyo. Ndenge nini moto akoki kopambola makambo oyo ezali komema bato ntango nyonso mosika na Nzambe? Likambo ya kosala ezali bobele moko, ata esengeli kozala yo moko: lakela likambo yango mabe, na Nkombo na Nkolo, pe kangama na Yango, na ntango oyo oyebi yango malamumu.

Okoloba: “Ee, Ndeko Branham, ozali kotinda bato ete báyina yo.”

¹⁷² Nzambe akolinga ngai. Etemelo na ngai yango wana. Okoki koyekeme na loboko ya moto na nzoto te. Osengeli koyekeme nde na Liloba, na oyo Nzambe alobi ete ósála.

¹⁷³ Mika ayebaki ndenge nini ete ye nde azalaki na solo? Azelaki. Azuaki emononeli. Bango pe bazuaki emononeli, kasi emononeli yango ekokanaki na Liloba te. Pe lelo oyo, ndenge moko. Mika akokanisaki emononeli na ye na Liloba, na nsima amonaki ete ye ná Liloba bazalaki elongo. Lelo oyo, soki emononeli na yo ekesani na Liloba, tika yango, mpo ete ezali etemelo ya lokuta. Etemelo ya Mika ekokanaki mpenza na Liloba, bongo akokaki kotelema pe koloba, ye, makambo oyo alobaki, pe—pe kondima yango.

¹⁷⁴ Na ntango yango, babetaki ye mbata na monoko, pe balobaki: “Na nzela nini Molimo na Nzambe alongwaki?”

¹⁷⁵ Alobaki: “Okoyeba yango mokolo okoingela na eteni na katikati.” Ya solo.

¹⁷⁶ Alobaki: “Ntango nakozonga na kimia. . . Bokotisa moto oyo na boloko ya kati, pe ntango nakozonga na kimia,” Akaba alobaki, “bongo nakotala likambo ya mobali oyo.”

¹⁷⁷ Oh, sikawa, Mika, olobi nini mpo na yango? Bakokata yo motó ntango akozonga. Mika atelemaki wana mpenza ngwi lokola Etieni. Amen. Lokola pe Nkolo na ngai atambolaki Ye moko kino na ekulusu. Na pete nyonso lokola Danyele akotaki na libulu na nkosi, to lokola Sadalaka, Mesaka, ná Abede-nego bakendeki na litumbu na móto. Ya solo mpenza! Atelemaki wana pe alobaki: “Soki ozongi. . .” Mpo na nini? Ayebaki yango malamumu. “Soki ozongi, loba ete Nzambe alobi na ngai te. Na bongo, ókata ngai motó.” Azalaki na etemelo. Ayebaki ete busóle na ye, oyo ekambáká ye kino na emononeli yango, etalisaki mpenza Monzóto ya nórdi. Iyo, misie. Lóngo na ye efandaki, iyo, Liloba pe bobele Yango.

Soki etemelo na yo, soki ozali na etemelo kati na bomoi na yo. . .

¹⁷⁸ Eleko moko ezalaki, boyebi, oyo bonkóndé ezalaki na etemelo. Nazali lisusu komikanisela nkombo ya mwasi wana

te, kasi ekólo mobimba ezalaki kotia motema na oyo mwasi yango azalaki koloba. Nabosani nkombo na ye. Nazalaki kokoma na lokasa moko awa. Nazalaki lisusu komikanisela nkombo ya mwasi yango te, soki ezalaki nini. Kasi awa, eleki mibu moke, basengelaki kolanda ye, mwasi yango, makambo oyo azalaki koloba. Soki alobi ete básimbaka mbeli na loboko ya mwasi, ezalaki—ezalaki bongo, yango ekómaki etemelo. Azalaki e—eyano na mituna nyonso wana. Soki otii nkania na loboko ya mwasi, wana ozalaki mpenza na libunga. Nkombo na ye ezalaki nani? [Losambo balobi: “Emily Post.”—N.D.E.] Oh, yango mpenza. Solo. Iyo. Ezali ye. Sikawa, boyebaki—boyebaki malamú. . . Azalaki—azalaki etemelo mpo na bonkóndé. “Esengeli kozala bongo.” Lokola, oh, tomonaka makambo mingi ya lolenge wana. Kasi, tomoni sikawa ete makambo yango esilá. Lia ndenge olingi. Iyo, misie. Malamú. Kasi yango nde ezalaki etemelo mpo na bonkóndé. “Basengelaki kosala yango ndenge wana.”

¹⁷⁹ Eleko moko ezalaki oyo Adolf Hitler azalaki etemelo mpo na Allemagne, nyonso oyo azalaki koloba. Soki alobi: “Bopimbwa,” bapimbwe. Alobi: “Boboma,” babomi. Bamilió ya Bayuda, azalaki koningisa motó. Bomoni nini ekómelaki lolenge ya etemelo wana? Emonanaki lokola nguya, kasi ekesanaki na Liloba.

“Ndenge nini oyebi ete ekesanaki na Liloba?”

¹⁸⁰ Nzambe alobaki. Ntango Balame amekaki kotiola Yisalaele, kolakela yango mabe, alobaki: “Nazali komona ye lokola mpakasa. Ba-hema na yo ezali kitoko mingi! Moto nyonso oyo akolakela yo mabe akolakelama mabe. Moto nyonso oyo akopambola yo akopambolama.”

¹⁸¹ Emonani ete Hitler akokaki komona yango. Emonani ete Baklisto wana ya Allemagne bakokaki komona yango, bomoni, etemelo wana. Na mobimba bakesanaki mpenza na Liloba wana. Boyebi, ndenge elobamaka: “Moto. . . Nzambe asali moto, kasi moto asali baombo.” Moko azali komeka kokonza mosusu. Tozali na Mokonzi bobele moko, ezali nde Nzambe.

¹⁸² Kasi Hitler azalaki etemelo mpo na Allemagne. Botala yango lelo oyo. Sikawa, bomoni oyo esalemaki? Ezalaki etemelo ya lokuta. Mpo na nini? Ekesanaki na Liloba. Pe sikawa bomoni epai yango esuki: nsoni.

¹⁸³ Pe soki etemelo na yo ezali kati na ebongiseli moko, to koningana moko, to eloko mosusu libanda na Moto oyo Yesu Klisto, okosuka pe na nsoni ndenge moko, ata nsoni ya koleka monene, bomoni, soki etemelo na yo ezali Klisto te. Yango nde ekanganelo bobele moko mpo na bomoi ya moto, pe Klisto azali Liloba; kasi lingomba na yo te, liloba na yo pe te. Liloba! Bomoni? “Likolo na etemelo oyo Nakotonga Lingomba na Ngai,” likolo na Klisto, Liloba.

¹⁸⁴ Eleko moko ezalaki oyo Mussolini azalaki etemelo mpo na Roma. Nayebi te, mbala mosusu natangaki yango na zulunale moko, to ekoki kozala ete natangaki yango na búku moko, to moto moko ayebisaki ngai yango, kasi esalemaki ntango Mussolini azalaki kotuna moto moko mituna. Azalaki. . .

¹⁸⁵ Azalaki na mposa—mposa ya kokotisa Roma na lisano ya mopoti, ya bopoti. Pe ekeko moko ya monene ezalaki wana, ekeko na ye, mpo na lisano ya bopoti. Ezali mabe te. Ba-Grek bazalaki na likanisi yango eleki mibu mingi. Roma amekaka ntango nyonso kozala na yango. Mopoti ezali mabe te, kasi—kasi bopoti. Kasi—kasi bobosana te, yango ekozua esika ya Klisto te. Ata ozali makasi ndenge nini, ezali na ntina te. Ye azali na nguya nyonso. Pe bomoni eloko oyo alingaki kotonga Roma likolo na yango. Amekaki kotonga Roma likolo na likambo ya etemelo, ete ye nde azalaki etemelo.

¹⁸⁶ Pe balobaki ete, mokolo moko, mokumbi motuka na—na—na ye akómaki miniti moko liboso na ntango, pe abetaki ye masasi. Alobaki: “Nalobaki te: ‘Kóma awa miniti moko liboso na ngonga ya libwa.’ Nalobaki: “Ókóma awa na ngonga ya libwa.” Too! Pe abeti ye masasi. Bomoni? Bomoni? “Nalingi te ete ókóma awa miniti moko liboso. Nalingi ete ókóma awa na ngonga ya libwa.” Bomoni? Botala lolenge ya etemelo oyo alingaki komikómisa. Kasi bomoni oyo esalemaki?

¹⁸⁷ Bozali komikanisela, mingi kati na bino awa, bato ya kala, Roy Slaughter, mbala mosusu, kuna na nsima, azali komikanisela, kuna, ntango nalobelaki bino na ntina na lisakoli yango. Mokolo moko, kuna na ndako oyo babengi Old Fellows, liboso na biso koya awa, nalobaki: “Mussolini akosuka na nsoni.” Nalobaki: “Na kokonza na ye ya liboso, akokende na Etiopi, pe Etiopi ekokwea na makolo na ye. Kasi akokóma na suka na ye, pe moto akosunga ye te. Akokundama na nsoni.” Ye wana.

¹⁸⁸ Nalobaki: “Ba-izme misato ebimi. Nazizme, fasizme, ná kominizme.” Nalobaki: “Ba-izme yango ekozunguluka pe ekosuka kati na moko mpamba, ekozala nde kominizme. Botala malamú. Kominizme ekotumba Roma.” Bomoni?

¹⁸⁹ Botala yango malamú. Iyo. Ezali esalelo kati na loboko na Nzambe. Bango bakanisaka ete bazali kotelemela Nzambe. Bazali kosala mosala kati na loboko yango, ntango nyonso, kasi bayebi yango te. Azali bobele kosalela bango lokola eloko oyo bazali kobinisa, iyo, esalelo kati na loboko na Ye, ndenge Asalaki mpo na Nebukadanesala ná bamosusu mingi. Sikawa botala. Bomoni, sikawa.

¹⁹⁰ Eleko moko ezalaki oyo Falo azalaki etemelo ya Ezipito, kasi botala epai yango ekómi sikawa. Bomoni? Nyonso wana ekweaki.

¹⁹¹ Oh, ezali lolenge ya mabe, na bongo bakweaka ntango nyonso. Ezali bitemelo oyo bato basali. Bokoki kozua etemelo

oyo bato basalali te. Ata soki azali pre—prezidá, soki azali diktatère, soki azali mokonzi, soki ezali lingomba, soki ezali ebongiseli, soki ezali endimeli. Biloko nyonso wana ekobeba, lokola bitemelo nyonso ya motindo wana kati na bileko.

¹⁹² Tokoki kotala na nsima. Botala na nsima. Botala mibali oyo batiaki motema na bankúmú. Botala mibali oyo batiaki motema na ba-diktatère. Botala mibali oyo batongaki elikia na bango likolo na bitemelo ya lolenge wana, pe botala epai bakómi lelo oyo.

¹⁹³ Sikawa tobaluka pe totala bato oyo batiaki elikia na bango na Biblia, na Liloba na Nzambe, pe basimbaki Yango lokola etemelo. Botala epai bakómi sikawa.

¹⁹⁴ Polo azali kotangela bino bango na bokuse, kati na Baebele, mokapo ya 11, makambo oyo basalaki. “Lolenge bakitisaki makonzi, basalaki na boyengebene, pe bongo na bongo. Pe batambolaki na mposo na mpate pe na mposo na ntaba. Mokili ebongi na bango te.” [Maloba mazangi na eteni oyo ya bande—N.D.E.] Bazali kozela, kati na Nkembo, lisekwa monene wana. Bomoni? Malamu. Mpamba te bango, bamosusu kati na bango, ba—bazuaki bikamwiseli kokokana na oyo te, pe bapesaki nzoto na bango, ata boni, kozeláká lisekwa wana na mitema lúkúluku. Bazalaki komitungisa te mpo na lolenge oyo bomoi na bango elingaki kosuka. Bazalaki na mposa ya kokoba pe ya komipesa mbeka, mpo bákoka kozua lisekwa yango, pe yango nde oyo basalaki.

Sikawa, tozali kolobela nde bitemelo, etemelo.

¹⁹⁵ Boyebi, tribinále na biso oyo eleki likolo ezali etemelo. Ezali etemelo. Ezali—ezali esika ya suka oyo kowelana nyonso kati na ekólo oyo esukaka. Ya solo. Ekateli na bango ezali etemelo, kati na tribinále na biso oyo eleki likolo. Ya solo. Oh, nayebi ete mbala mosusu tosepelaka na yango te, kasi ezali—ezali etemelo, ata boni. Iyo, misie. Bongo soki tozalaki na yango te? Elingaki kozala ndenge nini? Kasi ezali etemelo. Ezali mpenza bongo. Mpo na nini? Ezali, ekólo na biso ekangani na yango. Ntango tribinále oyo eleki likolo esili kokata likambo, esili. Oyo eleki yango ezali te. Okokende wapi, nsima na yango? Okolanda ekateli na bango, esili. Osengeli kolanda yango. Bango nde bazali liloba ya suka. Bazali amen.

¹⁹⁶ Bokoki kofunda likambo yango na ba-tribinále ya etuka epai bofandaka. Bokoki kofunda yango epai na bazúzi, na nsima bokei na tribinále ya engumba, kino na ba-tribinále ndenge na ndenge, pe na ba-tribinále ya bingumba. Kasi soki tokómi na tribinále oyo eleki likolo, esili. Ya solo. Mbala mingi tolingaka te, tolobaka: “Ee, nasepelaka na ekateli na bango te,” kasi meka kaka kokima yango mokolo moko. Yango nde etemelo ya ekólo. Likambo nini elingaki kosalema soki tozalaki na yango te? Iyo.

197 Tosengeli kozala na etemelo. Moto nyonso asengeli kozala na yango. Bozali na yango. Kasi oyo nalingi koyebisa bino, komonisa wana, ezali kotalisa bino oyo bitemelo ezali.

198 Boye, tribinále oyo eleki likolo ezali etemelo ya ekólo. Yango nde esika ya suka mpo na kowelana nyonso. Basukisaka yango. Oyo bango balobi, kaka yango.

199 Etemelo moko ezalaka na lisano ya base-ball. Ezali nde mobéti piólóló. Oh, iyo. Mbala mosusu tosepelaka pe na ekateli na ye te, kasi ezali—ezali—ezali yango, ata ndenge nini. Mobéti piólóló, ekateli na ye nde liloba ya suka, ya solo, ata soki bamosusu balobi nini. Soki alobi ete ezali strike, ezali mongete. Ya solo. Na ntembe te. Ata soki bamosusu balobi nini, ezali ata na ntina moko te. Pe tokanisa naino yango. Soki yo. . . Ngai nakendaka na masano ya base-ball te, kasi esalemi kaka ete nálobela likambo yango. Mobéti piólóló, ye nde etemelo na lisano ya base-ball.

200 Moko na bango akoki koloba: “Ezalaki but.” Mosusu akoloba: “Ozali moto na lokuta.” Oyo akoloba: “Likambo yango ezali *boye*. Osengelaki kozala *boye*.”

201 Mobéti piólóló akoloba: “Strike.” Okomona bamosusu wana kozonga na bisika na bango pe bafandi. Bamosusu kati na bango bakoyimayima. Kasi nabanzi ete bakowolola ye, na mitema na bango, bakokangela ye kanda, kasi ezali “mongete” ata boni. Mpo na nini? Ye moto azali na liloba ya suka.

202 Mosani ya ndembo akoloba: “Oyebi ete elekaki.” Oyo mosusu akoloba: “Oyebi ete ezali. . .”

203 “Ezali mokelé.” Iyo. Likambo esuki wana. Na nsima bokangi minoko, bozongi na bisika na bino.

204 Elingaki kozala ndenge nini soki mobéti piólóló azalaki te na lisano ya ndembo? Hólalá! Bokoki kokanisa lolenge ya lisano oyo yango elingaki kozala? Moko na bango alingaki koloba: “Ezalaki mokelé.” Mosusu alobi *boye*. Oyo mosusu alobi *boye*. Mosusu lisusu alobi: “Ozali moto na lokuta.” Koswana elingaki kokota pe bitumba ebandi.

205 Mpo na kozala na lisano ya ndembo, esengeli ete etemelo ézala. Akokota na libanda ya lisano, pe ata soki olingaka ye te, to nini, a—azali kaka etemelo. Ye nde etemelo. Liloba na ye ezali ya suka, ata soki bolobi nini mpo na yango. Ezali bongo. Nde, soki basali bongo te, lisano yango mobimba elingaki kokota na mobulu. Boye te? [Losambo balobi: “Boye.”—N.D.E.]

206 Ekólo elingaki kozala ndenge nini soki tribinále ya bituka ezalaki te? Soki tribinále oyo eleki likolo ezalaki te na ekólo oyo, elingaki kotambola ndenge nini? Balingaki kokende wapi? Ekólo elingaki kozala na mobulu. Soki ezalaki te. . .

207 Soki mobéti piólóló azalaki te na lisano ya ndembo, elingaki kosuka, naino kutu obwaki ndembo ya liboso te, mosusu

asili kobanda mobulu. Moto moko alingaki kotelema wana, pe mbala mosusu ndembo ekómaki mpenza na base, bongo elenge mosusu alingaki koloba: “Oh, te; Te, te. Ekómaki te.” Na nsima, bobandi yango. Kaka ndembo ya liboso oyo ebwakami, balingaki kowelana mpo na yango. Moko na bango alingaki koloba: “Ezalaki mokelé.” Oyo mosusu alobi: “Ezalaki mokelé te.” Bomoni?

²⁰⁸ Bosengeli kozala na moto moko oyo lisano ezali kotalela ye, ezali nde mobéti piólóló. Ntango alobi: “Mokelé,” ezali mokelé. Soki alobi: “Ndembo,” ezali ndembo. Nyonso oyo akoloba, yango nde. Ezali bongo. Pe soki bosali bongo te, bokosana pe te.

²⁰⁹ Nakotalisa bino etemelo mosusu, ezali mwinda motane. Mwinda motane, soki elobi “stop,” elingi koloba stop. Soki oleki yango, okofuta lomande mpo na yango. Kasi soki engumba oyo ezalaki na minda te, minda mpo na kotelemisa mituka, elingaki kozala engumba ya ndenge nini? Bomoni? Esengeli kozala na etemelo. Oyo polisié alobi, to oyo moto mosusu oyo azali wana alobi, etali ngai te. Bazali na motuya mingi te. Soki moto moko akoki kotalisa polele ete olekaki ntango mwinda ya mai ya mpondu epelaki, oyo polisié alobi etali ngai te, balongi te. Ntango mwinda elobi ete “leka,” elingi koloba leka. Yango nde etemelo. Okoki kotalisa yango polele, ete mwinda nde elobaki ete “óleka.” Ekoki kozala ete polisié azalaki na esika moko boye, to mokonzi ya engumba, na esika moko boye, yango esali ata bokeseni moke te. Soki ozali na ndanga ete elobaki ete “óleka,” leka. Bongo soki moto moko atuti yo, ezali fóti na ye. Okoki kotalisa yango polele. Ya solo.

Pe biso tokoki kotalisa polele makambo oyo tozali kolobela. Ya solo.

²¹⁰ Sikawa, elingaki kozala ndenge nini soki mwinda motane ezalaki te? Moto moko alingaki kokende mbangu na matakanelo, pe elingaki kozala ndenge. Moko akoloba: “Hé! Longwa na nzela. Nazali kowela ntango. Nasengeli kokende mosala. Nazali na retár sikawa. Nakoleka sikawa.” Mosusu akoloba: “Okanisi ete kaka yo moto okoleka. Mpamba te, ngai moto nakoleka, mpo ete ngai moto nakómaki awa liboso?” Bongo nakoki komona mwasi kobima na motuka na ye pe kobongisa suki na ye. Elingaki kozala ndenge nini soki tozalaki na mwinda motane te? Elingaki kozala ambuteyáj!

²¹¹ Yango nde likambo ezali kosalema na mangomba. Bomoni? Ya solo. Yango nde ntina tokómi na ambuteyaj ya mangomba. Iyo. Ezali mpenza ya solo. Moto moko te azali kokende liboso. Batelemi, bazali koswana.

²¹² Mwinda ya Nzambe yango *oyo*. Ntango Elobi “leka,” leka. Ntango Elobi “telema, suka awa,” na bongo telema. Ya solo. Totelemi nde likolo na Yango, likolo na Yango, Liloba wana, likolo na oyo etóngá moko ya bato balobi te, to likolo na

oyo etónge mosusu ya bato balobi te. Yesu alobaki: “Bilembo oyo ekobila bango bakondima.” Tokei. “Bokenda na mokili mobimba, kosakola Nsango Malamu epai na bato nyonso.”

²¹³ Boyebi, atako kelasi ezali eloko malamau, kasi Yesu asengi yango te. Ya solo. Atako mangomba ezali biloko malamau, bandakonzambe, Asengi yango te. Atako balopítalo ezalaki biloko malamau; biso, mangomba, tozali kotonga balopítalo. Ezali malamau. Tosepelaka na yango. Kasi Asengi yango te.

²¹⁴ Alobaki epai na Lingomba: “Bosakola Nsango Malamau.” Bongo, Nsango Malamau eyaki bobele na Maloba te, kasi na nguya pe na komonisama ya Liloba. Polo moto alobaki bongo. Na bongo bokende komonisa Nsango Malamau, hólalá! soki ezalaki bongo.

²¹⁵ Oh, lelo, tozali kobika na ntango oyo tozali na minganga oyo baleki malamau. Tozali kosalela nkisi oyo eleki malamau. Boyebi yango. Pe topesaka longonia na bato yango. Tobondelaka mpo na bango. Ngai nasalaka yango, pe nabanzi ete bino pe bosalaka yango. Bato yango, na lisosoli na bango ya kosimba. . . Bazali na biyokeli mibale, oyo basalelaka, ezali komona pe kosimba, pe bango. . . pe koyoka. Basalaka mosala yengebene na kobeta ya motema, to na—na kosimba—simba litútú, to eloko mosusu, to na kotala eloko oyo bakoki komona, na bopalangani ya bokono, to—to na eloko moko na elongi, oyo ekangi elongi to nzoto mobimba, na esika moko boye. Bango, basalaka yengebene na biloko wana. Bomoni? Mpamba te ezali. . . Pe bamekaka kozua nkisi, oyo ekoki mpo éboma yango, kasi ekoboma yo te, pe—pe bongo na bongo. Bango. . . Yango nde mosala na bango, kosala yengebene na yango. Pe tosepelaka na yango. Ezali malamau mingi. Kasi, tozali na minganga oyo baleki malamau, nkisi oyo eleki malamau, balopítalo oyo eleki malamau, pe makono mingi, koleka oyo esila kozala.

²¹⁶ Tozali na kozanga kondima koleka oyo esila kozala. Iyo, misie. Ya solo mpenza. Batei bamibongisi bango moko, pe bazali na mangomba minene oyo ebongisami, bazali koyamba bato ya ndenge na ndenge, pe nyonso, ya ndenge na ndenge mpenza, kokómisa bango bandimi ya losambo. Pe basilisi kelasi ya likindo, lokola basoso ya n’sele, pe bazali kokéke bango na masíni oyo ezali kobimisa bango bongo, pe mbala mosusu bayebi ata makambo ya Nzambe te, pelamoko Hotentó ayebi butu ya Ezipito te. Bazali kolekisa bango bongo, pe bango wana. Bomoni?

²¹⁷ Oh, oyo tosengeli na yango na mangomba na biso ezali nde moto oyo azali na etemelo. Oyo tosengeli na yango na lingomba Metodiste, lingomba Batiste, lingomba Pantekotiste, lingomba Presbiterien, ezali nde etemelo, moto na Nzambe oyo akotelema ngwi na Liloba pe na Klisto, pe oyo akomema etonga yango na lolenge wana, ete mondimi moko na moko átambola na lolenge ya Liloba oyo, na lolenge ete bámona Liloba oyo emonisami,

kobíla bango. “Bilembo oyo ekobíla bango bakondima, na mokili mobimba.”

Balobaki: “Makambo wana ezalaka lisusu te.”

218 Yesu alobaki: “Bokenda na mokili mobimba, kosakola Nsango Malamu epai na bato nyonso.” Naino tokómi na mokili mobimba te, pe tozali naino mosika mpenza mpo na kokóma epai na bato nyonso. Kino wapi? “Na mokili mobimba.” Epai na nani? “Epai na bato nyonso.” Likambo nini ekosalema? “Bilembo oyo ekobíla bango bakondima. Bakobimisa milimo mabe na Nkombo na Ngai. Bakoloba na minoko na sika. Soki balokoti banyoka, to bameli eloko na kufa, ekoyokisa bango mpasi te. Soki batieli babeli maboko, bakobika.” Etemelo nde esimbi wana, Liloba, Mazonzóto oyo ya epai na likolo, busóle oyo etangwaka na Yango te. Yango nde oyo tosengeli na yango.

219 Kasi biso tokei kotonga biteyelo, tomemi bato kati na bibongiseli, tokotisi bandimi, pe toswani ná ba-Batiste mpo bandimi lokola biso te, ná ba-Methodiste mpo bandimi *boye* te. Pe—pe tokékí likindo ya monene koleka, totongí bandakonzambe ya minene koleka, ná bakíti ya kitoko koleka, ná orgue ya monene koleka, pe bongo na bongo, ná bandimi oyo balati malamumu koleka, pe bakotisi mokonzi ya engumba ná bamosusu kati na lingomba. Bongo, tozui nini? Kufa mpenza, bakangami na etemelo ya ebongiseli. Kufa! Oh, ékende mosika!

220 Soki nakufi kati na mosala na ngai, etemelo na ngai ezali nde Yesu Klisto, oyo ngai nandimi ezali nde likolo na yango, ata soki moto nyonso atangwé. Moto moko alobaki, Dr. Davis alobaki na ngai: “Billy, soki otei likambo ya boye, okoteya yango na makonzi ya ndakonzambe.”

221 Nalobaki: “Na bongo, nakoteya Liloba na Nzambe na makonzi, mpo ete Nzambe akoki kotelemisela Abalayama bana longwa na makonzi oyo.” Ya solo. Liloba na Nzambe ezali solo.

Alobaki: “Okanisi ete bakondimela yo?”

222 Nalobaki: “Yango. . . Oyo wana ezali likambo na ngai te. Likambo na ngai ezali ete názala sembo na Liloba yango.” Ya solo.

223 Alobaki: “Okanisi ete okokoka koyanola na bosenga ya bato na mayele boye, ná likindo ya—ya Lobiko na nzoto kouta na Nzambe?”

224 Nalobaki: “Ezali lobiko na Nzambe, ya ngai te. Ezali elaka na Ye. Ye nde apesaki etinda yango.” Oh!

225 Pe nabosani te ntango Akitaki kuna kati na Pole monene, wana natelemaki na kati ya ebale, na mobu 1933, na sanza ya motoba, pe Alobaki: “Pelamoko—pelamoko Yoane Mobatizi atindamaki liboso mpo na kobongisa boyei ya liboso ya Klisto; Natindi yo ná Nsango moko na mokili, mpo na kobongisa Boyei ya mibale ya Klisto.” Pe Ekei na mokili mobimba, wana bamóto

ya kolamuka ezali kopela, kati na mibu zomi na mitano, likolo na ngomba moko na moko toloba. Lobiko na nzoto kouta na Nzambe ekatishi bikólo, ná nguya, ná bozongisi.

²²⁶ Pe sikawa, nandimi ete Ebelemi mpo na kokóma na songe ya suka oyo eleki likolo, kuna, mpo na kopesa Kondima oyo Ekonétola Lingomba kino na Nkembo. Pe Yango ezuami kati na Nsango oyo. Tokómi mpenza na ntango na suka. Tolobelaki yango, pe nyonso, kasi likambo yango ekómeli biso sikawa. Iyo. Iyo, misie. Moko na yango yango oyo. Ya solo.

²²⁷ Mwi—mwi—mwinda motane, ndenge nalobaki, ekataka likambo. Esili. Mwinda motane ekoyebisa bino nani akoleka. Ata soki moto mosusu alobi nini, oyo mwinda motane elobi nde ezali na motuya. Bokoki mpenza kokangama na ambuteyáj soki bo—soki bokebi na mwinda motane te. Esengeli ete etemelo ézala. Iyo misie.

²²⁸ Lokola mpo na Lingomba, esengeli ete etemelo ézala. Mpo na bato kati na Lingomba, bosengeli kozala na etemelo na bino.

²²⁹ Kasi, lelo oyo, lingomba moko na moko ekómi na etemelo na yango. Bomoni? Pe bomeka koloba te: “Biso ba-Batiste tondimaka *boye*. Biso ba-Methodiste tondimaka *boye*. Biso ba-Presbiterien tondimaka *boye*. Biso ba-Pantekotiste tondimaka *boye*.” Ezali malamumu, kasi mpo na nini bozuaka ndambo na Yango mosusu te? Mabe ezali wapi na ndambo na Yango mosusu?

²³⁰ “Biso ba-Batiste tondimaka kozindisama na mai.” Ezali malamumu. Bolobi nini kasi mpo na libatishi ya Molimo Mosantu? Bolobi nini mpo na minoko na sika? Bolobi nini mpo na makabo ya lobiko na nzoto? Bolobi nini mpo na lisakoli? “Oh, te. Tondimaka yango te. Oyo wana, ezaláká mpo na ntango ya kala.” Hólalá!

²³¹ Ba-Pantekotiste, bino bolobaka: “Ee, tondimaka minoko na sika, lokola ndanga.” Na ntembe te, koloba minoko na sika ezali malamumu, kasi, ata bongo, yango ezali ndanga te. Bato mingi balobaka minoko na sika, ezali ya solo, pe basuki kaka wana. Satana akoki komekola makabo nyonso oyo ezali, makabo nyonso oyo ezali kati na Biblia.

²³² Polo alobaki: “Ata nakolobaka na maloba na bato pe na Banje, ata nakopesa nzoto na ngai mpo na kotumbama lokola mbeka, ata nakoteka nyonso ezali na ngai mpo na koleisa babola, pe ata nazali na kondima mpo na kolongola bangomba, ata nakendeki na likindo mpo na koyekola boyebi nyonso oyo moto akoki koyekola, nazali kaka mpamba.”

²³³ Ezali nde Bomoto ya Klisto. Klisto nde, boyamba Ye, pe bokoki koyamba Ye te kozanga koyamba Liloba na Ye. Liloba esengeli koya liboso, na nsima Bomoi ekoti kati na Liloba yango pe emonisi Liloba yango.

234 Yesu alobaki te ete: “Soki Nazali kosala misala na Tata na Ngai te, bondima Ngai te”? Ezalaki nde Liloba na Nzambe komonisama. Nzambe azalaki kati na Klisto, kozongisa, komitalisa Ye moko epai na mokili, oyo Ye azalaki. Oyo wana ezalaki—oyo wana ezalaki etemelo. Oyo wana ezalaki etemelo ya Seko.

235 Sikawa, bokoloba: “Ezali ya Seko, Ndeko Branham?” Ezali bongo. “Na bongo ezali boni mpo na lelo?”

236 Yesu alobaki: “Ye oyo akondimaka Ngai, misala mizali Ngai kosala, akosala yango pe lokola.” Ezali kaka etemelo yango. Malamu.

237 Moto na moto azali na etemelo na ye. Hólalá! Ezali mpenza ndenge ezalaki na ntango ya basambisi: “Moto nyonso azalaki kosala oyo ezalaki sembo na miso na ye moko.” Na ntango ya basambisi, moto nyonso azalaki na—na etemelo na ye. Azalaki kosala mpenza oyo ye moko alingaki. Ezali pe bongo sikawa. “Moto nyonso azalaki kosala oyo ezalaki sembo na miso na ye moko.” Sikawa, boyebi ntina bazalaki kosala bongo, kati na Basambisi? Likambo oyo ekoki kosala mwa mpassi. Kasi ntina oyo bazalaki kosala bongo, kati na Basambisi, ezali mpo ete bazalaki na mosakoli te na ntango yango, mpo Liloba na Nkolo éya epai na ye. Na bongo, moto na moto akokaki kosala oyo alingaki, na miso na ye moko.

238 Pe yango mpenza nde likambo oyo esalemi lelo. Tozali na mosakoli te na ntango oyo ya bibongiseli, kasi Nzambe alakelaki biso mosakoli moko. Bomoni? Bomoni? Ya solo. Na ntango na suka, Akotelemisa pe Akotinda lisusu Eliya na mosala: “Pe akozongisa mitema na bana epai na Kondima ya batata,” kozonga na pantekote ya ebandeli. Boyebi ete alobaki bongo.

239 Sikawa, nayebi ete, ndenge Ye asalaki kuna mpo na Yoane, bino pe bokotala na—na Matai mokapo ya 11, molongo ya 6, nabanzi ete ezali yango, ntango balobaki: “Yo okanisi ete mobali oyo, Yoane, azalaki nani?”

240 Alobaki: “Soki bokoki koyamba yango, azali ye oyo elobami mpo na ye ete: “Tala, Nakotinda ntoma na Ngai liboso na elongi na Ngai.” Oyo wana ezali Malaki 3, Malaki 4 te.

241 Kasi, bobosana te, soki oyo wana azalaki Malaki 4, na bongo Liloba elongi te, mpo ete Alobaki: “Kasi, kaka na ntango yango, mokili mobimba ekozika pe bayengebeni bakoniatela mputulu ya bato mabe.” Te. Kobulunganisa yango te, ndeko. Sala ete Eloba mpenza oyo Yango elobi. Ya solo. Alakaki yango mpo na ntango na suka, pe ekozala mpenza na katikáti.

242 Bobosana te, na ntango ya basambisi, moto na moto azalaki kosala ndenge alingi. Moto moko azalaki te, moto moko akokaki kosala te ete Liloba yango ézua bomoi. Mosakoli ata moko azalaki te. Liloba na Nkolo eyaka ntango nyonso epai na mosakoli. Ya solo. Pe bayinaka ye ntango nyonso. Bobele mwa

etonga moke nde balingaka ye, bomoni. Kasi, nalingi koloba ete, bazangaka te.

²⁴³ Nzambe abongolaka lolenge na Ye ya kosala makambo te, Akoki kobongola yango te, bongo Átíkala Nzambe. Soki Nzambe asili koloba likambo to kosala likambo, Asengeli pe kosala yango na mbala ya nsima. Ntango mpasi wana ekómi, soki, na mbala ya mibale, Asali ndenge Asalaki mbala ya liboso te, elingi koloba ete Asalaki mabe na mbala ya liboso. Bongo, nani akoki koloba ete Nzambe Asali mabe? Yo nani, mpo ókoka kotangela Nzambe lisumu? Yango nde oyo Yesu alobaki: “Nani kati na bino akoki kotangela Ngai lisumu oyo Nasali?”

²⁴⁴ Lisumu ezali nini? Kozanga kondima. “Ye oyo akondima te asili kosambisama.”

²⁴⁵ “Nani kati na bino akoki kotalisa Ngai ete Nakokisi makambo nyonso oyo Masiya asengelaki kosala te?” Bomoni? Ata moto moko alobaki liloba te. Akokisaki yango. Masiya azalaki Mosakoli, pe Asilaki kotalisa polele ete Azalaki Mosakoli. Bazuáká mosakoli te kati na mibu nkama na nkama, nsima na Malaki, pe Akotaki na mosala. Azalaki moto moko ndenge mpo na bato, pe libanga ya libaku mpo na lingomba na bango.

²⁴⁶ Mpamba te, Alobaki: “Tala, Nazali kotia moboko kati na Siona, Oyo na motuya, ya solo, oh, libanga na libaku.” Iyo. “Kasi moto nani akondima Ye akokufa na nsoni soko moke te.” Ya solo. Ye wana. Pe yango ekokisaki mpenza Likomi. Kasi baoyo bandimaki Ye bazalaki na etemelo.

²⁴⁷ Elenge Malata, ntango amonaki Lasalo kobima na nkunda, ayebaki soki Azalaki nani. Ata liboso kutu ete Yango esalema, azalaki na etemelo mpo na koyeba. “Nandimi ete Yo ozali Mwana na Nzambe, oyo asengelaki koya na mokili. Ata sikawa, atako ndeko na ngai akufi, loba kaka liloba. Nzambe akokokisa yango.” Amen. Azalaki mpenza na lolenge malamumu. Ya solo. Ntango Ye...Alobaki bongo, pe eutaki mpenza na motema na ye.

Alobaki: “Bokundi ye wapi?”

Balobaki: “Yaka kotala.”

²⁴⁸ Atelemaki wana, ná emononeli. Mpamba te, Alobaki: “Nasalaka likambo moko te liboso ete Tata álakisa Ngai,” Yoane 5:19.

²⁴⁹ Atindáká Ye mosika, Akendáká mosika na ndako ya ba-Lasalo. Babengisaki Ye mpo aya kobondela. Ayebaki ete Lasalo alingaki kokufa. Pe nsima na ntango moko boye, Alobaki: “Moninga na biso, Lasalo, asili kolala mpongi.”

Balobaki: “Asali mabe te.”

²⁵⁰ Alobaki: “Akufi. Nazali pe na esengo mpo na bino mpenza ete Nazalaki wana te.” Bazaláká kosenga Ye ete ábondela mpo na ye.

251 Na nsima, Azongaki pe Alobaki: “Kasi Nakei kolamusa ye.” Hólalá! (Ezali te ete: “Nakokende kotala soki Nakoki kosala nini.”) “Nakokende kolamusa ye.” Mpo na nini? “Tata asili kolakisa Ngai oyo esengeli ete Nasala.”

252 Akendeki na nkunda. Mobali moko atelemaki wana. Nzambe kati na nzoto atelemaki wana, oyo akokaki koloba na libanga wana ete “éniangwa,” pe elingaki koniangwa. Kasi Alobaki na basi wana, mwa basi wana, bilenge basi wana, Alobaki: “Bolongola libanga.”

253 Bino pe bozali na likambo ya kosala. Bomoni? Pe balongolaki libanga yango. Pe bayokaki mposa ya kosanza; akómaki kolumba nsólo mabe mpenza.

254 Kuna, Atelemaki wana. Hólalá! Nakoki komona Ye kosembola mwa nzoto yango ya motaú. Mpamba te, Biblia elobi: “Azali na bonzenga te ete tolinga Ye.” Azalaki mpenza, na kitoko te, mpo na kotala. Bomoni?

255 Bobele lokola Dawidi, aponamaki kozala mokonzi wana azalaki naino mwa mwana na loposo motane. Bomoni?

256 “Ná bingambe nyonso wana,” alobaki, “akozala mpenza kitoko soki alati montole na motó! Kamata mwana mobali oyo ya liboso,” Yisai moto alobaki bongo.

257 Samwele alobaki: “Nzambe aboyi ye.” Ayaki na bana na ye ya mibali nyonso. Alobaki: “Ozali na mwana mobali mosusu te?”

258 “Iyo, tozali na mwana moko, kasi azali na lolenge ya mokonzi te. Ee, azali mwa elenge mobali, na mapeka ekwéa, na loposo motane.”

“Kende kozua ye.”

259 Pe kaka ntango akómaki, azalaki koya liboso na mosakoli wana, Molimo ekitaki likolo na ye. Akimaki mbangu ná mafuta wana, asopaki yango likolo na motó na ye, pe alobaki: “Mokonzi na bino ye oyo.” Ezali bongo. Iyo, misie.

260 Yesu atelemaki wana, na mapeka ekwéa, ntango mosusu, na suki na Ye ya mpembe nzoka nde Alekisaki naino mibu ntuku misato te. Biblia elobi: “Azalaki lokola na mibu ntuku minei.” Bayuda balobaki: “Ozali Mobali oyo alekisi—alekisi naino mibu ntuku mitano te, pe olobi ete ‘omonaki Abalayama?’”

Alobaki: “Naino ezalaki Abalayama te, NGAI NAZALI.” Oh! Hólalá! Yoane 6.

261 Na nsima, toyei komona ete, Atelemaki wana, pene na nkunda. Ayebaki ete emononeli yango esengelaki kokokisama. Ayebaki ete esengelaki kosalema. “Bolongola libanga.” Azali. . .

262 Akómaki kolumba nsólo mabe, wana azingamaki na bilamba ya bibembe, mikolo minei esilaki koleka banda akufaki. Zolo na ye esilaki kozinda, na ntango nyonso wana.

263 Kuna, Atelemaki wana, Asebolaki mwa nzoto na Ye. “Nazali lisekwa, pe Bomoi.” Hm! “Ye oyo azali kondima Ngai, ata asili kokufa, akobika.” Botangela ngai moto moko oyo akoki koloba maloba ya boye. “Pe moto na moto oyo azali na bomoi pe andimi Ngai, libela akokufa te. Ozali kondima oyo?”

264 Alobaki: “Iyo, Nkolo.” Atako liboso na yango Asepelisaki ye te, soki otali na miso boye. Ntango abengisaki Ye, Akendeki te. Abengisaki Ye lisusu; Akendeki te. Kasi awa alobi: “Nayebi ete Yo ozali Klisto oyo asengelaki koya na mokili.”

265 Alobaki: “Lasalo, bima libanda.” Pe moto yango asilaki kokufa eleki mikolo minei. Mpo na nini? Nini? Klisto azalaki na etemelo. Asilaki komona emononeli. Ekokaki kozanga kokokisama te. Ya solo. Ekokaki kozanga kokokisama te. Azalaki na ntembe ata moke te.

266 Pe Malata azalaki na ntembe ata moke te. Asalaki ete Ayeba ete andimaki oyo Ye azali, bongo azuaki oyo asengaki. Ya solo. Bazalaki wana. Etemelo, elongobanaki na Liloba, pe ezalaki bongo.

267 Lelo, moto na moto azali kosala oyo ezali sembo na miso na ye moko, mpo ete mosakoli azali te. Botala na ntango ya basambisi.

268 Botala, nabanzi, na ntango ya Eliya to ya Elisa, moko na bango. Iyo. Likambo ya mwana oyo akufaki. Mwasi Mosuneme oyo asalaki . . .

269 Eliya nde azalaki moto na Nzambe ya eleko wana, azalaki kaka motei ya malamumu pe ya mayele te. Ee, azalaki mobangé oyo azalaki kotambola mingi. Bokoki . . . Ayei, soki ayei na ekuke na bino lelo, bolingaki mbala mosusu kobengana ye. Ekólo mobimba ezalaki koyina ye. Yezabele ná bamosusu, bazalaki koyina ye.

270 Mpamba te, afandaki na Maison Blanche pe asalaki ete basi nyonso bábanda kosala lokola ye, pe bango nyonso bazalaki komekola ye. Nguya na ye ebalolaki Akaba, ebalolaki motó na ye. Tozali mpenza mosika na yango te lelo. Ezali kaka lokola ndenge moko, pe ya—yango nde. Bango nyonso bazalaki kolanda lokumu. Pe, oh, bango nyonso bakangamaki na yango.

271 Kasi mwa mwasi Mosuneme oyo! Mwasi Mosuneme te, kasi mwa . . . Iyo. Nabanzi ete azalaki Mosuneme. Ntango ayaki pe amonaki ete nguya wana ezalaki kati na Eliya, alobaki: “Namoni ete azali mosantu.” Pe ntango mwana yango alalaki wana ebembe, alobaki: “Bongisa mbalata-mpunda wana pe komeka kotelema na nzela te.” Akendeki kuna. Ayebaki. Pe nasepelaka na yango mingi, lolenge ayaki wana. Akómaki epai etemelo na ye ezalaki, epai ekanganelo na ye ezalaki.

272 Eliya alobaki: “Mwasi Mosuneme ye wana azali koya. Azali na mawa. Kasi nayebi likambo yango te.” Bomoni? Nzambe

alakisaka basali na Ye makambo nyonso te; kaka oyo Alingi ete bayeba. Na bongo alobaki: “Motema na ye etondi na mawa, kasi nayebe te.” Alobaki: “Gehazi, kima mbangu, luka óyeba likambo yango, pe tala soki ezali likambo nini.”

²⁷³ Alobaki: “Nyonso ezali malamumu mpo na yo? Nyonso ezali malamumu mpo na mobali na yo? Nyonso ezali malamumu mpo na mwana na yo?”

²⁷⁴ Botala ye. Hólalá! Yango mpenza. Alobaki: “Nyonso ezali malamumu.” Mpo na nini? Akómaki epai etemelo na ye ezalaki. “Nyonso ezali malamumu.”

²⁷⁵ Mwasi yango afukamaki. Akweaki, liboso, na makolo na ye. Gehazi atelemisaki ye pe alobaki: “Ezali malamumu te,” liboso na—na nkolo na ye. Atelemisaki ye. Pe mwasi yango abandaki koyebisa ye.

²⁷⁶ Nzoka nde, azalaki naino ata na etemelo moko te, na ntango yango. Ayebaki, na nzela na emononeli, ete azalaki na nguya ya kopesa ye mwana yango. Kasi na ntango yango asalaki nini? Akamataki lingenda na ye pe akendeke kokota na ndako yango, akangaki bikuke nyonso, abimisaki bato mosusu nyonso libanda. Azalaki kotambola bipai na bipai kati na ndako yango. Azalaki na etemelo, soki akokaki bobele kokota na boyokani na Yango. Kokende-kozonga, ngámbo na ngámbo kati na ndako. Hólalá! Na mbala moko Eloko moko esimbaki ye. Amilalisaki likolo ya mwana. Atelemaki lisusu, pe akendeke mosika. Mwa—mwana aninganaki mwa moke, azuaki móto. Atelemaki, asalaki bongo mbala na mbala. Akotaki na boyokani malamumu te na etemelo “Ezalaki nini, Nkolo? Olobaki ete násala nini?”

²⁷⁷ Na ntembe te, ntango abalukaki, amonaki emononeli, mwana yango azalaki kokima mbangu, kosakana, kobeta silíkoti, kosala lisano moko boye, azalaki kosakana. Amibwakaki likolo na mwana yango. Akangisaki zolo na ye likolo na zolo ya mwana, bibebu na ye likolo na bibebu ya mwana, pe nguya na Nzambe ezongisaki mwana yango na bomoi.

²⁷⁸ Ezalaki nini? Etemelo ya mwasi yango ezalaki nde mosakoli. Etemelo ya mosakoli ezalaki nde Nzambe. Pe elongo, ná Liloba, “Nazali lisekwa pe Bomoi.” Namoni nguya na Nzambe. Mokeli akoki kosala makambo nyonso. Azongaki lisusu na bomoi, mwana yango. Solo.

²⁷⁹ Ntina oyo moto nyonso azalaki kosala na ndenge na ye, ezali mpo ete bazalaki na mosakoli te, mpo Liloba na Nkolo éya epai na ye. Liloba ná basakoli bazangaki na eleko yango.

²⁸⁰ Oh, namonaki likambo oyo ntango nabongolaki motema, likambo ya ntango oyo tozalaki kobika kati na yango. Nasepelaka mingi ndenge Nzambe azuaki ngai liboso ete lingomba ézua ngai. Mbala mosusu nalingaki kozala mozangi kondima. Iyo, misie. Ngai. . . Ná kilíkili pe mobulu nyonso oyo,

bato nyonso: “Ee, yaka kokota epai na biso. Soki bongo te, ee, okoki kokamata mokanda na yo pe ókende kokota epai mosusu.” Oh! “Okolinga komema mokanda na yo na lisanga na biso te?”

²⁸¹ Ngai nandimi ete mokanda ezali moko mpamba, ezali ntango Klisto akomí nkombo na yo na Buku na Bomoi ya Mwana na Mpate. Kaka Yango nde ezali na nkombo na yo.

²⁸² Ntango namonaki bibongiseli nyonso! Bankoko na biso baútá na Irlande, bazaláká ba-Katoliko. Pe namonaki ete bonkoko yango ezalaki ya kobeba pe ya kopola. Nakendeki na lingomba moko ebongisami, awa na engumba, balobaki: “Oh, tozali nzela, Solo pe Pole. Tozali na nyonso Wana.” Nakendeki na oyo mosusu, na New Albanie: “Hólalá! Bato oyo kuna bayebi oyo bazali koloba te.” Ba-Katoliko balobaki: “Bino nyonso bozali na libunga.”

Nakanisaki: “Hólalá!”

²⁸³ Nazalaki kosakana ná elenge mobali moko ya Luterien. Pe nakanisaki. . . Lutérien ya Allemagne. Nakendeki kokutana na ye, pe nalobaki: “Osambelaka wapi?”

“Nasambelaka *kuna*.”

²⁸⁴ Nakendeki kuna, pe namonaki ete bango balobaka ete bango bazali nzela. Nakendeki epai ya Ndeko Dale, na lingomba Batiste Emmanuel, pe, to lingomba ya Liboso ya ba-Batiste. Balobaki: “*Oyo* nde nzela.” Nakendeki na lingomba ya ba-Irlandais, balobaki: “Ee, *Oyo* nde nzela.”

²⁸⁵ “Hólalá! Nazui mpenza mobulu. Nayebi eloko nini násala te. Kasi nazali na mposa ya kobongisa makambo na ngai.” Nayebaki eloko nini násala te. Pe nayebaki ndenge bayambolaka masumu te.

²⁸⁶ Nakomaki mokanda. Nakanisaki: “Nasila komona Ye na zamba.” Nakomelaki Ye mokanda. Nalobaki: “Misie, nayebi ete Olekaka na nzela moke oyo, mpamba te nasila kokóma awa na bokila ya bisende. Nayebi ete Oyaka awa. Nayebi ete Ozali awa. Nazali na mposa na Yo. Nazali na mposa ya koyebisa Yo likambo moko.”

²⁸⁷ Nakanisaki: “Sikawa, zela naino mwa moke. Na—namoni moto moko te. Namoni te. Nalingi kolobela Ye. Na—nalingi kosolola na Ye. Nalingi kolobela Ye.” Nakanisaki: “Ee, sikawa, nayebi te ndenge nini basalaka yango.”

²⁸⁸ Nakendeki na mwa ndako moko pe nafukamaki, esika yango ezalaki mai-mai. Mwa motuka moko ya kala ezalaki wana, esaláká likama. Nalobaki: “Nabanzi ete namoni elili moko, nabanzi, batiaki maboko na bango *boye*.” Pe nafukamaki. Nalobaki: “Sikawa nakoloba nini?” Nalobaki: “Basalaka yango na lolenge moko boye, pe nayebi yango te. Nayebi ete lolenge moko ezalaka mpo na kobanda likambo nyonso. Pe ngai. . .” Nalobaki: “Nakotia maboko *boye*.”

289 Nalobaki: “Misie, nakosepela ete Oya kosolola na ngai mwa moke. Nazali na mposa ya koyebisa Yo boni nazali moto mabe.” Natiaki loboko na ngai *boye*. Nayokaki.

290 Bato bazaláká koloba: “Nzambe asololi na ngai.” Pe nayebaki ete, ya solo, Alobaka, mpo ete nayokaki Ye ntango nazaláká mwana moke, kolobela ngai ete “namela masanga te” pe nyonso wana.

291 Apesaki ngai eyano te. Nalobaki: “Ntango mosusu esengelaki ete natia maboko *boye*.”

292 Na bongo nalobaki: “Misie, nayebi mpenza ndenge basalaka makambo yango te, kasi na—natii motema ete Oko . . . Okolinga kosunga ngai?”

293 Pe motei nyonso azaláká koloba na ngai ete nakende kosangana epai na bango, bazalaki kotelema pe koloba ete bayambaki Yesu Klisto, pe “bandimaki ete Yesu azali Mwana na Nzambe.” Milimo mabe pe bandimaka ndenge moko.

Na bongo, namilobelaki: “Ngai—ngai nasengeli kozala na eloko moko oyo eleki oyo wana.” Te.

Nafandaki *boye*.

294 Natángáká epai Petelo ná Yoane balekáká na ekuke oyo babengaka Kitoko, pe mobali moko, oyo azalaki ebosono uta na libumu ya mama na ye, azalaki wana. Alobaki: “Palata ná wolo ezali na ngai te, kasi oyo ezali na ngai . . .” Oh, nayebaki ete, oyo wana, nazalaki na yango te.

295 Na bongo, nazalaki koluka ko—koyeba ndenge basalaka yango. Nayebaki ndenge babondelaka te. Nakamataki maboko na ngai, pe nakitaki *boye*.

296 Pe, na ntembe te, na ntango yango, Satana akotaki na mosala, alobaki: “Omoni, ozelaki ntango molai mingi koleka. Osili kokokisa mibu ntuku mibale. Ntina ya komeka yango lisusu sikawa ezali te. Iyo.”

297 Bongo, nakómaki mpenza na suka, pe nalandaki kolela. Na nsima, ntango nakómaki mpenza na suka, nalobaki: “Nakoloba. Soki Yo olobeli ngai te, ngai nakolobela Yo kaka.” Na bongo, na—nalobaki: “Nazali moto mpamba. Nayoki nsoni. Misie Nzambe, nayebi ete okoyoka ngai, na esika moko *boye*. Okoyoka ngai. Pe nayoki nsoni. Nayoki nsoni ndenge natalaki Yo mpamba.”

298 Nsima na mwa ntango moke mpenza, natombolaki miso, pe namiyokaki ndenge. Pole moko eyaki wana, ezalaki kolekaleka na kati ya ndako yango, pe esalaki ekulusu, *boye*. Pe Mongongo moko, oyo nayoka naino te na bomoi na ngai, elobaki. Natalaki Yango. Nzoto mobimba ekangamaki na malili, mpo na nsómo. Nakokaki koningana te. Nazalaki wana, nazalaki kotala Yango. Pe Elimwaki.

²⁹⁹ Nalobaki: “Misie, na—nazali kososola elobeli na Yo te.” Nalobaki: “Soki Yo okoki koloba elobeli na ngai te, pe ngai—pe ngai nazali kososola oyo ya Yo te, pe soki Olimbisi ngai. . . Nayebi ete nasengeli kozala na esika moko boye kati na ekulusu wana, ete masumu na ngai esengelaki kozala na kati na yango. Pe—pe soki Okolinga kolimbisa ngai, yaka lisusu pe lobela ngai na elobeli na Yo moko. Pe nakososola na nzela na yango, soki Okoki koloba elobeli na ngai te.” Nalobaki: “Tika ete Eya lisusu.”

³⁰⁰ Pe Eyaki lisusu. Oh, ngolu! Esika wana nde nazuaki etemelo. Amen. Iyo, misie. Nayokaki lokola ete bo—bozito ya ba-tóne ntuku minei elongwaki na mapeka na ngai. Natambolaki na nzela wana, nazalaki ata koniata mabele te.

Mama alobaki: “Billy, motema na yo ezali likolo-likolo.”

Nalobaki: “Te, mama, nayebi likambo oyo esalemi te.”

³⁰¹ Nzela ya engunduka ezalaki penepene wana. Nakimaki mbangu na nzela yango, kopimbwa likoló mpenza, na makasi na ngai nyonso. Nayebaki te ndenge nini kotalisa esengo na ngai. Oh, soki náyébaka koganga na esengo! Nazalaki koganga, kasi na ndenge na ngai, bomoni.

³⁰² Ezalaki nini? Nakangisaki lóngo ya molimo na ngai kati na libongo ya kopema. Yango ekataki likambo. Yango nde ezalaki etemelo na ngai. Kuna nde epai namonaki eloko moko, ya masapo te, ya makanisi te. Nautaki kosolola ná Mobali yango. Nasiláká kosolola ná Mobali yango, oyo alobáká na ngai ete “námela masanga te, makaya te, to násala eloko moko te, oyo ekoki kopesa ngai mbindo” na basi pe bongo na bongo. Ete, ntango nalingaki kokóma mokóló, mosala moko elingaki kopesamela ngai. Nautaki kokutana na Ye; lingomba te. Nautaki kokutana na Ye, Ye nde! Iyo, misie. Ezalaki nde Ye.

³⁰³ Lokola mobali moko awa, epai ya ba-Kiwanis to ba. . . azalaki koloba, te. . . kaka nsima na Etumba ya Mibale ya Mokili mobimba. Ndeko Funk, oyo ateleme kuna, azali sodá. Alobaki ete azalaki. . . Ezali lokola mwa maseki. Oyo ezali esika ya kosala maseki te, kasi alobaki boye. Azalaki awa na New Albany.

³⁰⁴ Pe alobaki: “Kapiténe abimisaki biso, alobaki: ‘Mboka mobimba oyo wana ezingami na ba-Japoné. Lobi, baninga na ngai, tokobanda etumba. Tosengeli kobotola yango.’ Alobaki: ‘Bobosana te, baninga na ngai, mingi kati na biso, oyo tozali awa lelo oyo, bakozala lisusu te lobi. Bakozala lisusu awa te lobi. Tokobanda etumba lobi na ntongo-ntongo.’ Alobaki: ‘Sikawa, moko na moko akende epai asambelaka.’” Mobali oyo alobaki: “Kasi ngai nazalaki kosambela te.” Pe alobaki: “Nalobaki. . .”

³⁰⁵ Alobaki: “Nazalaki wana. Pe bamosusu, bango nyonso. . .” Alobaki: “Nganganzambe moko ya basodá ayaki wana, pe bakendeki *boye*; ba-Misioni bakendeki *boye*; ba-Yuda bakendeki *boye*; pe ba-Katoliko bakendeki *boye*; ná nganganzambe na bango.” Alobaki: “Ngai natikalaki wana.”

306 Pe alobaki: “Kō—komandá alobaki na ngai, alobaki: ‘Moninga na ngai, ekozala malamú ete ókende epai osambelaka.’”

Alobaki: “Ngai nasambelaka te.”

307 Alobaki: “Ekozala malamú ete ókota na losambo moko, mpo ete okosengela na yango nsima na mwa ntango moke. Na ntembe te.”

308 Pe alobaki, nsima na mwa ntango moke mpenza, amonaki etonga moko koleka, ezalaki ya ba-Katoliko. Alobaki ete apusanaki pe alobaki na sǎngó yango: “Okoki kopesa ngai mwa losambo moke?”

Pe alobaki: “Tokei.”

309 Alobaki: “Akotaki kuna pe akómisaki ngai Mokatoliko.” Pe kuna na New Albany, John Howard ná etonga ya Bakatoliko oyo ya mpiko bazalaki wana, boyebi, ntango mobali oyo azalaki kobeta lisolo yango.

310 Pe alobaki—alobaki: “Mokolo oyo elandaki, kati na etumba . . .” Azalaki kobeta lisolo yango, oh, ndenge esalemaki. Pe alobaki ete azalaki engambe, boyebi. Pe alobaki: “Ekómaki etumba ya nzoto na nzoto, pe bazalaki kozokisana na bambeli, koganga, kokatana bampota, kopapana.” Alobaki: “Bandelo na bango ya bitumba esanganaki. Bakómaki bamoko nsima na bamosusu, pe ba-Japoné batikaki bango ete bamikotisa, ndenge wana. Pe lokito ya mandoki minene ezalaki koyokana, bipai na bipai. Etumba ya nzoto na nzoto!”

311 Alobaki: “Na mbala moko, natelemaki, naumelaki, *boye*.” Pe alobaki: “Makelele pe lokito makasi ezalaki bipai nyonso, okokaki ata koyoka maloba na yo moko te.” Alobaki: “Oyo nde Makila.” Alobaki: “Natalaki, pe ezalaki makila na ngai.” Alobaki: “Natalaki *awa*. Lidusú moko ezalaki na mopanzi na ngai.” Alobaki: “Ezalaki nde makila na ngai.” Pe alobaki: “Ngai, boyebi, ngai—ngai—ngai . . . Pe oyo ya solosolo . . .”

Pe, moninga na ngai Mokatoliko, nazali koloba yango te mpo—mpo na kosekisa.

“Kasi Mokatoliko moko ya mpiko alobaki—alobaki: ‘Osili koloba ‘Maria losako’?’”

312 Alobaki: “Te, misie.” Alobaki: “Ezalaki nde makila na ngai. Nasengelaki na sekretère moko te.” Nalobaki: “Nalingi kosolola nde na Mokonzi. Iyo, misie. Ezalaki nde—ezalaki nde makila na ngai.”

313 Nakanisi ete ezalaka penepene bongo. Iyo, misie. Esalemaka nde bongo. Esengeli ete tozala na ekanganelo moko, etemelo moko.

“Nazalaki na ntango ya kosolola na sekretère na Ye te.” Alobaki: “Nalingi kosolola nde na Ye.”

³¹⁴ Pe ezali bongo, ndeko. Ntango moto ayei epai na Klisto, okolinga te kokamata liloba ya motei moko boye, ya sekretère moko boye, to ya moto moko boye. Bino ba-Mísoni, bokamata *oyo, oyo kuna* to *oyo mosusu* te. Bokende epai na etemelo wana, kino ete bokangisa lóngo na bino wana, na nzela na Mbotama ya sika, bobotama lisusu pe botondisama na Molimo Mosantu, pe bokomona Biblia komonisama na komikitisa pe na bolingo na bomoi na bino. Oh, na ntango wana, ekómi etemelo na bino. Iyo, misie.

³¹⁵ Natangaki kati na Liloba, epai elobami ete Azali Liloba. Na ntango oyo lingomba ya Allemagne elobaki ete ezali nde nzela *oyo*; ná ba-Methodiste, ba-Batiste, pe ba-Katoliko. Kasi natangaki kati na Liloba, epai Alobaki: “Na libanga oyo Nakotonga Lingomba na Ngai, pe bikuke na ewelo ekoki kolonga liboso na Yango te.”

Boyoka sikawa, mpo na kosukisa. Sikawa, ba-Mísoni balobaka . . .

³¹⁶ Sikawa, ba-Katoliko balobaka: “Atongaki Yango likolo na Petelo: ‘Yo ozali Petelo, pe na libanga oyo . . .’” Te, Asalaki bongo te. Soki ezali bongo, ezongaki nsima na mbala moko. Batongaki yango likolo na moto.

³¹⁷ Asalaki nini? Ba-Mísoni balobaki: “Atongaki Yango likolo na Ye moko.” Te. Ezali bongo te. Atongaki Yango likolo na Ye moko te.

³¹⁸ Asalaki nini? Nini? “Bato bazali koloba ete Ngai, Mwana na moto, Nazali nani?”

“Pe bamosusu balobi ete Ozali ‘Eliya,’ pe ‘Mose.’”

Alobaki: “Nde bino bokolobaka nini?”

Petelo alobaki: “Yo ozali Klisto, Mwana na Nzambe na bomoi.”

³¹⁹ Boyoka maloba oyo malamú sikawa. “Esengo na yo, Simona mwana na Yona. Mosuni pe makila emonisi yango na yo te. Oyekoli yango epai ya nganganzambe moko boye te. Oyekoli yango na likindo moko boye te. Kasi Tata na Ngai na Likolo nde amonisi Yango na yo. Pe na libanga oyo,” emoniseli ya molimo, ya Liloba, “Nakotonga Lingomba na Ngai, pe bikuke ya ewelo ekoki kolonga liboso na Yango te.”

Nakanisaki: “Nkolo, yango mpenza.”

³²⁰ Natangaki awa, na Buku ya Emoniseli, mokap-. . . ya 21, mokapo ya 22, epai Alobaki: “Moto nyonso . . .” Likambo yango mobimba, yango oyo. “Moto nyonso oyo akokotisa eloko moko kati na Yango; moto nyonso oyo akolongola eloko moko kati na Yango, oyo akoangana Yango bongo; to moto nyonso oyo akomeka kobongisa Yango mwa moke, kongengisa Yango mpo na eleko. Moto nyonso oyo akobakisa to akolongola, ndenge moko pe, likabo na ye ekolongolama na Buku na Bomoi.”

³²¹ Nalobaki: “Na bongo, yango nde eloko oyo nasengeli na yango, Nkolo, ezali ete nándima Likambo oyo.” Pe kati na Likambo yango, ya ekulusu oyo nalobelaki, Klisto ayaki. Ebongi be, na mobimba, Liloba moko na moko oyo Asila koloba. Simba Buku na loboko *oyo*, masolo ya kala na loboko *oyo*, pe ekotatolama ntango nyonso, ebongi be. Pe nalobaki: “Na bongo, Nkolo, yamba ngai.” Pe na ntango yango, nayambaki Klisto, Molimo Mosantu kati na motema na ngai, etemelo na ngai. Ezalaki na yango ngai te.

³²² Nazalaki kobela mokolo moko, ntango wa ngai . . . mwasi na ngai akufaki. Bébé na ngai akufaki. Oh, tata na ngai akufaki, ndeko na ngai ya mobali akufaki, pe semeki na ngai ya mwasi akufaki. Pe Billy alalaki, azalaki kobunda na liwa, pe—pe ngai moko pe nakómaki pene na liwa. Nazalaki kotambola na nzela, nazalaki kolela, nazalaki kokende na nkunda ya mwasi na ngai; ya ye ná ya bebé na ngai, pe bebé atiamaki na maboko ya mama na ye. Nazalaki kokende na nkunda. Nazalaki kotambola na makolo. Misie Isler azaláká koya kobeta mizíki awa, boyebi, Senateur ya etúká ya Indiana. Azalaki koya na nzela. Atelemisaki ngai. Ayaki mbangu epai na ngai, azingaki ngai na maboko na ye. Ezalaki nsima na mpela ya mobu 37. Alobaki: “Ozali kokende wapi, Billy? Kuna?”

Pe nalobaki: “Iyo.”

Alobaki: “Ozali kokende kosala nini kuna?”

³²³ Nalobaki: “Nayokaka mwa ebenga moko.” Nalobaki: “Nafandaka wana, pene na nkunda ya bebé pe oyo ya ye. Mwa ebenga moko eyaka wana, pe alobelaka ngai.”

“Oh,” alobaki, “Billy!”

³²⁴ Nalobaki: “Iyo. Pe nayokaka makelele ya nkasa ntango eyembaka yango. Ebetelaka ngai mizíki, Misie Isler.”

Alobaki: “Ebetaka mizíki ya ndenge nini?” alobaki bongo.

Mboka moko ezali na ngambo ya ebale,
Oyo babengaka kitoko seko na seko,
Pe tokómaka na libongo yango bobele na
kondima;
Moko moko, tozali kokóma na ekuke,
Mpo na kofanda kuna elongo na baoyo
bakokufa lisusu te,
Mokolo moko, ntango bakobeta bangonga oyo
ya wolo mpo na yo pe mpo na ngai.

³²⁵ Alobaki: “Billy, nalingi kotuna yo likambo moko.” Alobaki: “Klisto azali nani mpo na yo sikawa? Klisto azali nani mpo na yo sikawa?”

³²⁶ Nalobaki: “Azali Bomoï na ngai, nyonso mpo na ngai. Azali nyonso oyo nazali na yango, Misie Isler. Azali moto ya suka oyo na—natalelaka. Azali moto bobele moko oyo nakoki kokangama

na ye.” Mpo na nini? Likambo moko esiláká kosalema: “Na libanga oyo!”

³²⁷ Alobaki: “Nasila komona yo kotelema awa, na litúmu pe koteya, na lolenge ete okómaki lokola moto alingi kokwea pe kokufa. Nasila komona yo, na bangonga nyonso ya butu, kotambola na babalabala, mpo na kotala babeli. Bongo nsima na Ye kokamata mwasi na yo, pe bebé na yo, ozali kaka kosalela Ye?”

³²⁸ Nalobaki: “Ata soki Abomi ngai, nakotia motema kaka epai na Ye.” Mpo na nini? Lóngo na ngai esimbaki na nsima ya ridó. Nazalaki na etemelo. Namikangisaki na Liloba na Ye, pe Liloba na Ye etelemaki ngwi. Azali etemelo na ngai. Nasilaki kososola ete biloko nyonso mosusu oyo ekoki kokwea, kasi Klisto akoki kokwea soko moke te.

³²⁹ Lingomba Katoliko ezali na pápa lokola etemelo. Ba-Mísoni bazali na ba-evéke, ná bindimeli na bango, ná bakengeli bakonzi na bango.

³³⁰ Kasi, ngai, lokola Polo. Bozali na bikomeli na bino? Bókoma likambo moko. Polo alobaki, na Misala mokapo ya 20 molongo ya 24: “Moko te na makambo oyo eningisaka ngai.” Oh, bokoki kozala na bindimeli, bokoki kozala na nyonso oyo bolingi, kasi makambo yango eningisaka ngai te.

Nakanga lóngo ya molimo na ngai na libongo
ya kopema,

Mpo na kokatisa mai na mbú etomboki,
kozanga koyeba esika ozuami, (nzela *oyo*, to
oyo kuna), esila;

Mopepe makasi pe mbula ekoki kobeta na
ebale etomboki,

Makambo nyonso ekoki kobeba.

Kasi kati na Yesu nazali na kimia mpo na
libela.

³³¹ Iyo. Moko te na makambo oyo eningisaka ngai, mpamba te nakangami na lóngo moko. “Oh, uta ntango nakutanaki na Ye,” Polo alobaki, “na nzela wana, nakangámá na lóngo moko. Abongola nzela na ngai. Asali ete nábandela mobembo na lolenge malamú.” Bobosana te, Polo pe azalaki moto ya ebongiseli moko, oyo elekaki monene kati na mboka, kasi akangamaki na lóngo.

³³² Boyoka. Nakoyebisa bino likambo moko. Abikisaki ngai na ntina. Abikisaki yo na ntina. Pe nazui mokano, na mokano na Ye, ete násala yango; nakobakisa likolo na Yango te, pe nakolongola uta na Yango te. Emoniseli 22:19, soki bolingi kokoma yango. Malamú. “Moto nyonso oyo akolongola...” Nazui mokano. Etikali moke nátika lingomba, pe boyebi yango. Yango wana nazui mokano ya kokangama bobele na Nsango Malamú oyo na

bomoi na ngai mobimba, na lisungi na Nzambe. Ah! Bobosana te, ngolu yango oyo. Ba-milió ya bato bazalaki kokufa kati na masumu ntango Abikisaki ngai. Ngai nazalaki nani mpo Abikisa ngai? Abikisaki ngai na ntina, pe nazui mokano ya kokokisa ntina yango. Ata likambo nini. Ekoki kozala ete nakómi na suka ya bomoi na ngai, mbala mosusu, etikali mpenza moke. Kasi, ata likambo nini, nakangami kaka na lóngo. Naino nabongola yango ata mbala moko te.

³³³ Misie Isler alobaki na ngai mokolo yango, ntango tozalaki kozonga na nzela, alobaki: “Billy, kati na mpasi nyonso oyo, obateli losambo na yo?”

³³⁴ Nalobaki: “Te, misie. Yango nde ebateli ngai.” Iyo. Iyo. Lóngo na ngai etelemaki ngwi. Ya solo. Ngai moto nabatelaki Yango te. Yango nde ebatelaki ngai. Ngai nakoki kobatela Yango te. Nazali ata na makoki ya kosala yango te. Kasi yango nde ebatelaki ngai. Iyo, misie.

³³⁵ Abikisaki ngai na ntina. Ba-milió ya bato bazalaki kati na masumu ntango ngai nayaki epai na Ye, kasi Abikisaki nde ngai. Asalaki yango na ntina.

³³⁶ Liwa ya Klisto ezalaki etemelo, kokokana na nsómo oyo yango ezalaki kopesa. Liwa ya Klisto ekataki likambo, ntango nzoi wana ya liwa eswaki Ye pe etubaki Ye esweli wana. Boyebi, nzoi, mwa nyama oyo ezalaka na esweli, soki esili kotuba moto esweli yango, ekotisi yango mpenza na kati, soki elingi kobenda yango, esweli elongwaka. Liwa ezaláká ntango nyonso na esweli. Liwa ezaláká ntango nyonso na esweli.

³³⁷ Pe, mokolo moko, ntango Azalaki kokende na Gologota, lokola mabanga wana ezalaki kodendisa, Makila ezalaki kopanzana likolo na mabanga, ntango ezalaki kotanga na mabele kuna na Gologota, ntango Azalaki kokende na Gologota. Songe ya ekulusu wana ezalaki kosala nzela na Makila ya matambe ya mwa nzoto wana, oyo esilaki kolemba, wana Azalaki kotambola na yango kuna. Bazalaki kobeta Ye fimbo pe koniokola Ye, wana Azalaki komata ngomba, kasi Azalaki na etemelo. Ayebaki esika Atelemaki, mpo ete Liloba na Nzambe, na nzela na Dawidi, elobaki: “Nakotika Mobulami na Ngai komona kopola te, pe Nakotika bomoi na Ye na esika na bakufi te.”

³³⁸ Ayebaki ete kopola ebandaka na ngonga ntuku nsambo na mibale. Alobaki: “Bobuka tempelo oyo, pe Nakotemisa yango lisusu na mikolo misato.” Azalaki na etemelo.

³³⁹ Ye wana, Azali komata ngomba, atiolami, abwakelami nsói na basodá balangwi oyo bazipaki Ye elamba na elongi, pe babetaki Ye na motó, balobaki: “Ozali mosakoli? Yebisa biso nani abeti Yo.” Azalaki wana, komata ngomba, na nsoni pe koboyama. Kozala. . . Balongolaki Ye bilamba, Amonaki nsoni na yango mpamba, Abakamaki na ekulusu liboso na bato,

bolumbu. Akufaki na nsoni oyo ba-Roma bayokisaki Ye, letá ekatelaki Ye etumbu ya liwa, Mobali oyo asalaki eloko te.

³⁴⁰ Mwa lisolo moko elobi ete mokolo moko Malia Magadala abimaki mbangu pe alobaki: “Asali nini? Abikisaki babeli na bino, Asekwisaki bakufi, pe Akangolaki baoyo bakangamaki. Asali nini?”

³⁴¹ Pe nganganzambe moko abetaki ye mbata na monoko, makila ebimaki mingi, pe alobaki: “Bokoyoka mwasi oyo to nganganzambe mokonzi na bino?” Oh, mokili ya bibongiseli oyo, ezali elakeli mabe mpo na nyonso wana. Ya solo.

³⁴² Iyo, bamemaki Ye kuna, kasi ntango Azalaki komata ngomba wana, Azalaki kobenda yango.

³⁴³ Zabolo azalaki kaka kondima yango te, ete Ye azalaki oyo Azalaki. Alobaki: “Soki Ozali Mwana na Nzambe, bongola mabanga oyo ékóma mapa. Olobaka ete Okoki kosala bikamwa. Soki Ozali Mwana na Nzambe, pesa mitindo ete mabanga oyo ébongwana mapa.”

³⁴⁴ Zabolo yango ya kala azali naino na bomoi lelo. Ya solo. “Soki Ozali mobikisi-babeli mpo na Nzambe! Mobangé John *Songolo* ye wana afandi na litúmu ya balabala. Nayebi ete azali ebosono. Bikisa ye.” Boyebi te ete ezali kaka zabolo wana ya kala?

Yesu alobaki: “Nasalaka bobele . . .”

³⁴⁵ Botala, Alekaki na liziba ya Betesata, bankoto ya bato bazalaki wana, bibosono, bakufi miso, batengumi, ná bakakatali, pe Akendeki epai ya mobali moko oyo azalaki na makoki ya kotambola. Azalaki na makoki ya kotambola. Mbala mosusu azalaki na bokono ya prostate. Ata soki ezalaki nini, aumelaki na yango. Azalaki na yango kati na mibu ntuku misato na mwambe. Alobaki: “Ntango nakótaka na liziba, moto mosusu akótaka liboso na ngai.” Azalaki na makoki ya kotambola.

³⁴⁶ Atikaki baoyo nyonso balalaki wana, Akendeki kaka epai ya moto moko wana pe Abikisaki ye. Mpo na nini? Alobaki ete Ayebaki ete mobali yango azaláká na lolenge wana. Bongo balobaki na Ye, batunaki Ye, ntango bamonaki Ye. Yoane 5, Alobaki: “Solo solo, Nazali koloba na bino ete, Mwana akoki kosala likambo Ye moko te, kasi bobele yango emoni Ye ete Tata azali kosala.” Etemelo na Ye yango wana. Ezali etemelo kino lelo.

³⁴⁷ Nazalaki kuna na Finland mokolo wana, pe mwana mobali wana atandamaki wana, napusanaki wana, ye atandamaki wana, asilaki kokufa, autaki kokufa esilaki koleka ndambo ya ngonga. Botangaki yango na buku wana. Nabandaki kolongwa wana, Eloko moko esimbaki ngai. Nabalukaki, nakanisaki: “Ezalaki eloko nini?” Natalaki lisusu. Namilobelaki: “Zela moke.”

348 Natalaki awa na lokasa ya suka ya Biblia. “Ekosalema ete, mwana mobali moko ya mibu penepene libwa, motuka ekotuta ye. Banzete oyo ezalaka ntango nyonso mobesu ekozala mingi na esika yango, ná mabanga bipai na bipai. Motuka yango ekozala na ngambo mosusu ya nzela, ebebaki mpenza. Akolata mwa basoséti ya milai; akozala na suki bakata mikuse. Mwa miso na ye ekobaluka. Mikuwa ya nzoto na ye ekobukana.”

Natalaki. Nakanisaki: “E Nzambe!”

349 Nalobaki: “Bofanda kimia, bino nyonso.” Moyangeli ya engumba azalaki wana. Nalobaki: “Soki mwana oyo ateleme te nsima na miníti mibale, nazali mosakoli ya lokuta; bobimisa, bobengana ngai libanda na Finland.” Ya solo. “Kasi soki ateleme, bosengeli kopesa bomoi na bino epai na Klisto.” Ya solo. Bafandaki kimia.

350 Nalobaki: “Tata na Likolo, kuna na ngambo ya mbu, eleki mibu mibale, Olobaki ete mwana mobali oyo akozala awa.”

351 Ndeko Moore ná Ndeko Lindsay bazalaki wana, bazalaki kotala lokasa yango. Pe, bisika nyonso, bakomáká likambo yango na kati ya ba-Biblia. Pe ekomamaki kati na bankoto ya ba-Biblia na ekólo mobimba. Ezalaki nini? Etemelo. Tata asiláká kolakisa likambo oyo elingaki kosalema. Nsómo ezalaki te, ata moke te, ntango natelemaki wana. Etemelo, na ntembe te, akosekwa.

352 Kuna na Finland, epai bankoto ya bato bazalaki koya mpokwa na mpokwa, pe esengelaki ata kobimisa bamosusu mpo epesa ngai nzela ya kolobela bango, kobimisa bango mpo na kokotisa moto mosusu. Azalaki wana, ná nyonso wana. Bato yango bazalaki kolinga ngai, pe basilaki komona bato kobika na nzoto, kasi mwana moko atandamaki wana, asilaki kokufa. Etemelo ezalaki nini? Emononeli. “Nasalaka oyo Tata alobi ete Násala. Ye oyo akondimaka Ngai, misala mizali Ngai kosala, akosala yango pe lokola.” Etemelo na bino yango wana.

353 Nalobaki: “Liwa, okoki lisusu kokanga ye te. Nzambe asili koloba. Bima. Tika ye.” Pe mwana yango asekwaki, atambusaki miso *boye*. Bato babandaki kosénzua, pe nyonso wana. Ezali wana, ekomami wana, pe etiami loboko na moyangeli ya engumba, na mokonzi ya letá. Ya solo.

354 Ezali nini? Etemelo, Yesu Klisto azali motindo moko lobi, lelo, pe libela. Soki Azali Nzambe yango te, oyo atelemisaki mwasi ya Naina, ná baóyo bamemaki mwana na ye. Na eleko wana, soki moto akufi, bazalaki kokunda ye mbala moko. Bazalaki koumisa bibembe te. Bazalaki kokunda bango. Botala Yesu Klisto, motindo moko lobi, lelo, pe libela. Iyo.

355 Botala likambo ya bebé wana, kuna na Mexique. Bamosusu kati na bino bazali awa, bafandi awa. Pe bebé yango, Monganga asinyáki mokanda moko, ekomami na zulunale ya Baklisto Bato na Mombongo. “Bébé yango akufaki na ntongo wana, na ngonga

ya libwa, pe likambo yango esalemaki na ngonga ya zomi na butu wana.”

³⁵⁶ Mwasi yango alingaki te ete babondisa ye. Billy azalaki wana, mwana na ngai, azalaki komeka kotia ye na nsima. Pe azalaki na, ee, nabanzi ete bazalaki na ba-huissier nkama mibale, oyo bazalaki wana, pe mwasi yango azalaki koleka likolo na bango. Na mpokwa oyo elekaki, mobali moko mokufi miso amonaki, pe mwasi wana ayebaki likambo yango. Azalaki Mokatoliko.

³⁵⁷ Sukasuka, nalobaki: “Kende, Ndeko Moore, pe bondela mpo na ye. Mpo ete bebé yango . . .”

³⁵⁸ Mbula ezalaki kobeta, ya makasi. Batelemaki wana uta na ntongo-ntongo wana, kuna na libanda monene wana ya masano. Pe nalobaki . . . Bazalaki kokitisa ngai na bansinga, na nsima, mpo na kokotisa ngai. Nazalaki kaka kuna mpokwa misato.

³⁵⁹ Nazalaki wana. Nalobaki: “Ndenge nalobaki . . .” Nazalaki koteya. Natalaki, pe namonaki bebé moko liboso na ngai mpenza, bebé moko ya Mexique, azalaki na mino te, azalaki mpenza wana pe azalaki kosekisa ngai, liboso na ngai mpenza.

³⁶⁰ Nalobaki: “Zela naino, Ndeko Moore. Mema mwasi yango awa.” Oh, etemelo!

³⁶¹ Ba-huissier bazongaki nsima. Mwasi yango ayaki. Afukamaki pe alobaki: “Padre, Padre.”

Nalobaki: “Telema.”

³⁶² Pe Ndeko Espinoza alobaki: “Telema,” alobaki na ye na lokota ya Espagnol. Atelemaki wana.

Nalobaki: “Tata na Likolo, natelemi awa na nse ya mbula.”

³⁶³ Azalaki elenge mwasi moko kitoko, ya mibu soko ntuku mibale na misato, penepene na yango, suki na ye esopanaki. Mwa elongi na ye ezalaki kotala *boye*, etaleli ya miso na ye ezalaki kotalisa ete azalaki na mposa moko boye. Autaki komona mobali wana, oyo azalaki mokufi miso mpenza kati na mibu soko ntuku minei, miso na ye efugwamaki na etumbelo. Ayebaki ete soki Nzambe azalaki na makoki ya kofungola miso oyo ekufá, Azalaki pe na makoki ya kobikisa bebé na ye. Azalaki wana, mwa nzoto na ye ekómaki makasi, bazingaki ye na bulangiti boye, pe epolaki mpenza na mbula. Azalaki wana ntongo mobimba, pe nsima na nzanga mobimba. Kuna, ekómaki ngonga ya zomi na moko, ngonga ya zomi ya butu wana, na bangonga wana, asimbaki bebé yango liboso na ye. Bomonaki yango na zulunale ya Baklisto Bato na Mombongo. Kuna, asimbaki bebé yango boye.

³⁶⁴ Nalobaki: “Tata na Likolo, nayebi te soki likambo oyo elingi koloba nini. Nazali kaka mosali na Yo. Kasi namonaki bebé yango kotelema kuna. Azalaki na bomoi. Natieli ye maboko, na Nkombo na Nkolo Yesu.”

Alobaki: “Waa!” pe abandaki kolela.

³⁶⁵ Mama yango akangaki bebé yango makasi pe abandaki koganga. Bato babandaki koganga kuna, basi bazalaki kosénzua pe nyonso wana. Nalobaki: “Boloba ata eloko moko te mpo na likambo yango. Botinda moto moko noki-noki ná bebé yango, ná mama yango, bakende epai na monganga yango, pe ásiníé mokanda, ete: ‘Bebé yango akufaki. Akufaki na maládi ya mpanzi, na ntongo ya mokolo oyo elekaki, pe, to, na ntongo wana, na ngonga ya libwa.’”

³⁶⁶ Pe toyambaki mokanda oyo monganga asiniáki: “Bebé yango atangamaki ete ‘akufi,’ na biró ya monganga, na ntongo wana, pe mama na ye abimaki na ye moi mobimba.”

³⁶⁷ Ezalaki nini? Etemelo. Ezalaki nini? Andimaki ete soki Nzambe akokaki kofungola miso ya mokufi miso, (nini?) Nzambe akokaki pe kosekwise bakufi, mpamba te Azali motindo moko lobi, lelo, pe libela.

³⁶⁸ Nayebaki malamú te. Liboso ete námona, nayebaki te. Pe ntango namonaki bebé yango, ekómaki etemelo, na ntembe soko moke te. Yango nde. Liwa esengelaki kozongisa oyo esilaki kokanga.

³⁶⁹ Mwana na Nzambe azalaki wana. Nzoi ya kufa wana abandaki kosala makelele nzinganzinga na Ye. “Ah, ndenge nini Ye akoki kozala mosakoli? Ndenge nini Akoki kozala wana pe kotika ete bato babwakela Ye nsoi na elongi? Ndenge nini Akokaki kozala wana, pe kotika bango ete batiola Ye, kozanga ete Asala likambo moko mpo na yango? Oyo wana azali Emanuele te. Oyo wana azali bobele moto lokola bato nyonso. Botala nsoi ya milangwa oyo euti na minoko ya basodá oyo balángwe masanga. Botala ndenge elongi na Ye ezali kobimisa makila.”

³⁷⁰ Zabolo alobaki: “Nakozua Ye. Nakozua Ye.” Pe ayaki, lokola nzoi, ná esweli ya liwa, azalaki kosala makelele nzinganzinga na Ye. Kasi, ndeko, ntango kaka nzoi yango atubaki esweli na ye lokola lóngo na nzoto na Emanuele, ntango amibendaki, esweli na ye etikalaki, ata pe liwa yango moko.

³⁷¹ Kokamwa te ndenge Polo, na nsima, akokaki kotala yango na miso boye, pe koloba: “Oh, kufa, wapi esweli na yo? Nkunda, wapi elonga na yo? Matondi epai na Nzambe, Oyo apesi biso elonga!” Kufa ya Klisto ezalaki etemelo mpo na moto nyonso oyo azalaki kobanga yango.

³⁷² Motema na ngai elobaka “amen” na Liloba moko na moko oyo ezali na kati ya Buku na Ye. Nakómi na suka, ya solo mpenza sikawa. Nasengeli kaka kokata yango. Bomoni?

³⁷³ Yango wana nayebi ete Molimo Mosantu azali busóle na ngai, oyo ekambaka ngai. Azali Oyo asalaka ete nayeba ete Liloba oyo ezali solo. Azali etemelo na ngai. Azali Moi na ngai. Azali Bomoi

na ngai. Azali lóngo na ngai. Soki mobulu ekoti, Azali Monzoto na ngai ya nórdi. Soki nabungi nzela, Molimo Mosantu azali busóle na ngai, oyo ekambaka ngai mpo na kozonga na esika ya malamumu.

³⁷⁴ Bibongiseli ezali lokola minzoto mosusu, batambolaka elongo na mokili. Minzoto mosusu etambolaka wana mokili ezali kotambola, kasi monzoto ya nórdi te. Mokili ekoki kotambola epai elingi, kasi yango etikalaka na esika na yango. Oh, ndeko, Monzoto ya nórdi esili kobwaka lóngo. Oyo misusu etambolaka bipai na bipai, okoki komona yango *awa* pe *kuna*, pe bipai mosusu nyonso. Ezali pe bongo mpo na mangomba oyo ebongisami.

³⁷⁵ Kasi Klisto azali etemelo. Azali Oyo bokoki kotiela motema. Soki mangomba epesi bino mobulu, botala kaka Monzoto ya nórdi. Molimo Mosantu azali busóle na bino. Atikalaka ntango nyonso sembo na Liloba na Ye.

³⁷⁶ Ntango bazalaki koyebisa ngai ete makambo wana ekoki kosalema te na ntango lokola oyo, nayebaki. Soki—soki Nzambe—soki azali te, na bongo bika, lia, mela, pe sepela. Nzambe azali, tosalela Ye. Pe nazali na bomoi kino namoni ntango oyo Asali makambo nyonso, Asekwisi ata bakufi, lokola na eleko oyo Azalaki awa na mokili. Pe toyebi, na nzela na mikanda oyo ya solosolo, ete ezali solo. Iyo, misie.

³⁷⁷ Azali etemelo na ngai. Sikawa bokómisa Ye Etemelo na bino. Bokotisa . . . Na ntango na ngai ya mpasi, Azali etemelo na ngai. Sikawa botala. Na ngolu na Nzambe . . .

³⁷⁸ Sikawa malamumu nasukisa. Ntango ekómi mosika. Ee, botala naino, nakanisaki tokómi ngonga ya zomi na moko, kasi tokómi midi na ndambo.

³⁷⁹ Banninga na ngai, moi mobimba, butu mobimba, mbula mobimba, Seko na seko mobimba, ekoki te mpo na kolobela Yango. Bomeka koluka kososola Yango te. Bokokoka te. Nzela ezali te mpo moto akoka kososola Yango. Bokoloba: “Ndeko Branham, soki—soki yo . . .”

³⁸⁰ Nayebi te. Nandimi kaka kondima. Natiki komeka-meka, to kosala soko nini na ntina na Yango. Nandimi Yango kaka kondima, esili. Bomoni? “Ezali likambo ya mpiko na moto te, to ya mokano na ye te; ezali nde likambo ya boboto na Nzambe.” Bomoni? Ezali likambo ya misala te. Ezali nde likambo ya ngolu. Bomoni? Nandimi Yango kaka kondima. Nzambe nde, etali nde Ye ete asala oyo etikali. Bondima Yango kaka kondima, bosala yengebene na Yango.

³⁸¹ Nzembo oyo eyebani mingi, nayokaki bato kobeta to koyemba yango awa to na esika mosusu.

Oh, bolingo na Nzambe, ezali mpenza monene
 pe peto!
 Moto akoki kososola yango te pe ezali mpenza
 makasi!
 Ekoumela seko na seko,
 Loyembo ya basantu ná Banje.

³⁸² Soki moto ya matematíki ameki kolimbola yango, to soki ameki kotalisa yango na mayele na ye ya kelasi, akobelisa bino libómá. Bokoki kosala yango te. Bomeka kosala yango te. Bomeka koluka kososola Yango te. Nzambe azali oyo aleki bosósoli. Nzambe basosolaka Ye te. Nzambe bandimaka Ye kaka kondima. Yango nde sek- . . . Yango nde sekele. Boluka kososola Yango te. Bondima Yango kaka kondima. Nazali na makoki te ya koyebisa bino soki Elingi koloba nini. Nazali na makoki te ya koyebisa bino soki basalaka yango ndenge nini. Nayebi kaka ete nandimi Yango kaka kondima. Esili.

³⁸³ Ezali lokola soki olakeli mwana moke eloko, andimi yango. Osengeli kokokisa liloba na yo. Ozali mwana na Nzambe. Ye akokisaka Liloba na Ye. Ndima Yango kaka kondima mpamba. Kolenga te. Tikala kaka na esika na yo. Nzambe asalaki yango na mbala ya liboso, Asengeli kosala yango lisusu. Soki Asali yango te, Akoyebisa yo mpo na nini Akoki kosala yango te. Pe ezali ya solo. Sikawa, kangama kaka na Yango.

³⁸⁴ Boyebi, eteni ya loyembo wana . . . Nabanzi ete ndeko na biso ya motuya oyo kuna, oyo abatisamaki lobi na mpokwa, ayembaka loyembo yango: “Oh, bolingo na Nzambe.” Bayebisaki ngai ete eteni yango, eteni na yango oyo, baktutaki yango etiami na etutu ya lopitalo moko ya bato na maboma. Oyo elobi:

Soki totondisi mbu na lángi,
 To soki likolo ezalaki mokanda;
 Pe ete litíti nyonso na mabele ezalaki ekomeli,
 Pe ete moto nyonso azui mosala ya kokoma;
 Kokoma bolingo na Nzambe ya lola
 Ekokaukisa mbu na mobimba;
 To buku ekok- . . . ekozala moke,
 Ata soki efungwami na likolo mobimba.

³⁸⁵ Bokanisa naino. Na ntango oyo, penepene misato likolo na minei ya mabele ezali mai. Pe botala hidrojène ná oxijène oyo ezali na mipepe, mai pe biloko mosusu. Bomoni? Soki mai nyonso ezalaki lángi. Pe bokanisa bakiasa na bakiasa na bakiasa ya matíti, lokola bikomeli. Pe bokanisa bakiasa ya bato oyo bazali na mokili, pe moko na moko ázua mosala ya kokoma. Kotia bikomeli yango na mai na mbu, mpo na koluka kososola bolingo na Nzambe, ekokaukisa mai na mbu na mobimba; to buku elingaki kozala moke, ata soki efungwami na Seko na Seko mobimba.

³⁸⁶ Koluka kososola Yango te. Okokoka te. Okobela liboma, soki omeke koluka kososola Yango. Ndima Yango kaka kondima. Kómisa Ye etemelo na yo. Tikala wana, okozala na kimia ya bopolo pe okobikela makambo oyo okobosana mokolo moko te. Kangisa lóngo na yo na Yango, pe lóngo na yo ekosimba na nsima ya ridó.

Togumba motó.

“Ozali mpenza monene! Ozali mpenza monene!”

³⁸⁷ Bato boni bazali awa na ntongo oyo, wana bogumbi mitó. . . Tokómi sikawa pene na Mobu ya Sika. Bozalaki ntango nyonso basambeli minene, pe ezali malamu. Nasepelaka na yango, bino nyonso. Na Nzambe pe, solo. Kasi bobikelaki mpenza lobiko ya etemelo yango te?

³⁸⁸ Eloko wana, oyo ondimaki mpenza, oyo okanisaki kokanisa mpamba te, kasi Éloko moko, oyo ezongiselaki yo eyano, pe na nsima omonaki ete bomoi na yo ebongwani uta na ntango yango. Bomoni, okómi kondima “amen” na Liloba nyonso ya Nzambe, na elaka nyonso, na ntango wana nde otelemi ngwi na etemelo. Mpamba te, bobosana te, Alobaki: “Likolo pe nse ekoleka, kasi Liloba na Ngai ekozanga kokokisama te.”

³⁸⁹ Soki naino okómi wana te, epai okoki koloba “amen” na Liloba moko na moko, ata soki etelemeli bindimeli na bino, ata soki Etelemeli ebongiseli na bino, kasi ozali na mposa ya kokóma wana, lokola Mose, lokola bamosusu? Bazalaki na makoki ya kosala yango te liboso ete bázua etemelo yango. Pe ozali na mposa na yango kati na bomoi na yo na ntongo oyo, okolinga mpenza kotalisa yango na kotombola bobele loboko epai na Nzambe? Nzambe apambola bino. Malamu, misie. Batondi na ndako mobimba.

³⁹⁰ Tata na ngolu, nayebi ete mokolo moko tosengeli kokabwana. Ntango moko esengeli kozala, oyo tokotika mokili oyo. Toyebi te soki ekozala ntango nini, pe ezali na ntina mpenza te. Soki ntango na biso esili, na bongo tolingi koya. Ntina na biso, na ntango oyo tozali naino awa, ezali ete tosalela Yo.

³⁹¹ Pe uta tokótá na nzela ya libebi, ndenge Polo azalaki na nzela ya Damaseke, mpo na konyokola Lingomba, Pole moko ebomaki miso ye. Pe, E Nzambe, Pole yango elandaki ye, mpamba te Ezalaki nde Klisto. Pe akangisaki lóngo na ye wana, na etemelo moko, oyo, ata liwa yango moko, akokaki koseka yango liboso na yango boye, pe koloba: “Matondi epai na Nzambe Oyo apesi biso elonga na nzela na Yesu Klisto.”

³⁹² Okómaki mpenza etemelo mpo na ntoma yango. Azalaki. . . Ozalaki Amen mpo na ye, na lisakola moko na moko. Ozalaki Monzoto ya bomoi na ye, likonzí oyo etalisaka nzela. Ozalaki busóle oyo ezalaki kotalisa ye nzela na ntango ya mopepe makasi. Ozalaki emoniseli. Ozalaki emononeli. Ozalaki elikia

na ye, lobiko na ye. Ata na ntango ya liwa, ntango ayebaki ete asengelaki kokutana na yango, Ozalaki kaka etemelo na ye.

³⁹³ Ozalaki etemelo ya Dawidi. Ozalaki etemelo ya basakoli nyonso. Na kati ya bokeseni ya mangomba, pe bampasi ya ntango na bango, ná Bafalisai pe Basadukai, nzoka nde bato mosusu bazuaki Yo lokola etemelo na bango.

³⁹⁴ Pe lelo oyo, Nkolo, mibali pe basi bazali na mawa, na bolingo, pe—pe na mitema oyo ezali kotangisa makila, Nkolo, na mposa ya kobikela mpenza likambo ya koyeba Nzambe, pe kozala na—na—na elikia ya etemelo. Mbala mosusu nyonso oyo bato bakokaki koyeba, liboso, Nkolo, ezalaki ete bákota na lingomba. Pe tososoli, ndenge nameki, na bosembo, mpo na koluka kozala ndenge mosusu te; Oyebi motema na ngai; kasi mpo na koyebisa bango ete: “Bakotaka na Lingomba te. Bakotaka na lisanga, na lisanga ya ba-Methodiste, ya ba-Batiste, ya ba-Katoliko, pe ya ba-Pantekotiste. Kasi babotamaka kati na Lingomba, Nzoto na Klisto oyo emonanaka te, mpo na kokóma bilembo ya Nzoto na Ye, ná makabo ya Molimo, mpo na kosala ete Nzoto na Ye monene ekota na mosala pe na nguya.”

³⁹⁵ E Nzambe, yango nde oyo maboko oyo elingaki koloba na ntongo oyo, ntango etombwanaki. “Tia ngai, E Nkolo. Kamata ngai, bongisa ngai, bongola ngai. Sala ete esika na ngai kati na bomoi ézala mpenza etemelo, oyo ekangami na Klisto, na lolenge ete nákanisa eloko mosusu te bobele etemelo yango.” Pesa biso yango, Nkolo. Pambola bango. Bikisa babeli pe bato na mawa. Bikisa babúngi.

³⁹⁶ Sikawa, Nkolo, toyebi ete tomesani kobenga bato na etumbelo, kasi yango ekómeli biso momesano. Pe na ntongo oyo, etumbelo etondi, na—na bana mike pe—pe nyonso, kasi, Nkolo, na lolenge moko boye, Olobeli bango. Batombolaki maboko na bango. Bazui—bazui, toloba, mokano. Balingi yango. Ba—ba—balingi eloko moko ya solosolo. Pe nazali kobondela mpo na bango. Pesa yango na moko na moko, Nkolo. Zala na biso sikawa, na kolimbisaka masumu na biso, na kobikisaka bokono na biso, pe na kopesaka biso lisiko oyo tosengeli na yango.

³⁹⁷ Pe, Nkolo, likolo na makambo nyonso, tika ete tobosana soko moke te, mokolo ya lelo, ete tokangami na etemelo, Monzoto na biso ya nórdi, na Gologota, epai na Klisto. Pe ete Molimo Mosantu akamata Maloba na Nzambe pe amonisa Yango polele epai na biso, na kobikisa babeli, na kopesa biso bimononeli, na kosekwisa bakufi, pe na kosala mpenza kaka makambo oyo Alakaki ete akosala.

³⁹⁸ Pe tika ete lingomba oyo, ná bato oyo, to eteni na Nzoto na Klisto oyo esangani awa na ntongo ya lelo, bakoka kobika ndenge Yesu alobaki ete babika. “Bino bozali mungwa na mokili.” Tika ete bákoma mpenza na elengi na lolenge ete bato na bitonga na bango bakóma na mposa. Mungwa ebotaka mposa.

Pe mungwa ebatelaka bobele soki esangisami na biloko. Pe nabondeli, e Nzambe, ete Opesa bato makambo oyo, mpo ete bakoka pe kozala balongi ya milimo.

³⁹⁹ Pambola mokengeli na biso, Ndeko Neville, mosali ya komikitisa oyo, Nkolo. Oyo atele mi na esika na ye ya mosala, na limemia mpenza, lokola eteni ya Nzoto na Klisto, azali komeka na makasi na ye nyonso kolanda makambo nyonso oyo Oyebisi ye ete asala.

⁴⁰⁰ Pambola bayangeli, mibali oyo batikali elongo na ngai, oyo batondi na boboto kati na ntango ya molili pe ya motuya oyo nauti kolekisa.

⁴⁰¹ Tikala elongo na Lingomba oyo babondeli elongo na ngai pe oyo batikalaki na ngambo na ngai kati na ntango ya kokoso oyo. Nkolo, nalingi bango. Pe nazali kobondela ete batala epai na Yo, Nkolo. Balongola miso likolo na mabele oyo ezali mokufi ya mosali oyo. Tika ete batala epai na Ye Oyo Azali na nguya nyonso, Oyo Ye azali. Pe toyebi, Nkolo, ete tozali bato oyo bazali na ndelo. Ata soki tozali banani, tozali kaka bakufi. Kasi, ezali motindami te, kasi nde Nsango. Kokisa yango, Nkolo. Tozali kobenda bokebi nde kuna, epai na Yesu Klisto Mwana na Nzambe. Sala ete Akóma mpenza solo epai na moto moko na moko oyo azali awa lelo, ata epai na bana mike, ete Akóma etemelo mpo na liyangani mobimba. Tosengi yango na Nkombo na Yesu. Amen.

Nalingi Ye, nalingi Ye
Mpo Alingaki ngai liboso
Asombi lobiko na ngai
Likolo na Ekulusu.

⁴⁰² Sikawa, wana tozali koyemba yango lisusu, pesana mbote ya loboko na moto oyo azali liboso na yo, na nsima na yo, pembeni na yo, bino nyonso bopesana mbote ya loboko sikawa. Botikala kaka bofandi. Bobaluka kaka pe bopesana mbote ya loboko, soki bokoki. Bomoni? “Ngai. . .” [Ndeko Branham azali kopesa mbote ya loboko wana losambo bazali koyemba *Nalingi Ye—N.D.E.*] “Asombi oyo ya ngai. . .”

Bauti koyebisa ete, “Elambo ezali mokolo ya mosala moko na butu, na minwi.”

⁴⁰³ Totombola maboko sikawa pe toyembela Ye. Bato boni, bato boni bazali koyoka (bino) ete Azali etemelo na bino? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] Liloba, Azali Liloba. Bondimi yango? [“Amen.”] Azali Liloba. Pe Molimo Mosantu apesaka Liloba yango bomoi, mpo na kosala ete Pole ya Liloba ebika kati na yo, kotatolama ya Liloba. Tia Liloba kati na motema na yo. Tika ete Molimo Mosantu akota, pe okomona Liloba kosala. Ndima. Zala na komikitisa. Kozala na mposa ya kozala moto monene te. Zala moto mpamba, mpo ete Nzambe akómisa yo moto mpenza. Bomoni? Malamu. Bosala yango sikawa.

⁴⁰⁴ Bino nyonso bolingi Ye? Boloba: “Amen.” [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] Boyebi ntina na liloba oyo *amen*? “Ezala se bongo.” Amen. Malamu.

⁴⁰⁵ Toloba “Aleluya.” [Losambo balobi: “Aleluya.”—N.D.E.] Boyebi ntina na yango? “Nzambe na biso akumisama.”

⁴⁰⁶ Eumeli te ntango nazalaki na Allemagne, nazalaki liboso na bato (soko) nkoto ntuku misato to ntuku minei mokolo wana, pe nalobaki: “Ezali likambo ya kokamwa ete bino bato na Allemagne bozali kososola te.” Nalobaki: “Na nzela ntango nazalaki koya awa lelo, mbwa elelelaki ngai na lokóta ya ngelesa. Ezali solo.” Nalobaki: “Ezalaki ata na mpasi moko te mpo na ye. Pe ndeke moko afandaki wana, pe ayembelaki ngai nzembo na ngelesa. Natambolaki lisusu, pe mama moko asimbaki bébe na maboko na ye, ntango nakotaki kuna na nsima, pe,” nalobaki: “bébe yango azalaki kolela na ngelesa. Likambo nini awa epai na bino?” Ezali solo. Oh, soki bokokaki bobele kotala zongazonga na bino, Azali bipai nyonso. Boye te? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] Solo, Azali bongo.

⁴⁰⁷ Sikawa totombola bobele maboko pe tokanga miso, pe toyemba, wana tozali kosenga na mokengeli ete abelema mpo na kosukisa.

Totelema, naino. Moto na moto na makolo na ye, moto na moto.

⁴⁰⁸ Bolingi Ye? Boloba lisusu sikawa “Amen.” [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.]

⁴⁰⁹ Pe boyebi ete, liloba oyo *aleluya* ezali ndenge moko na nkóta nyonso. Kende na zámbe ya Afrika epai ya ba-Hotentó, *aleluya* ezali liloba yango moko. *Aleluya*, ekokaki kozala mpenza lolenge ya kopesana mbote ya Baklisto. Bomoni bongo te? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] *Aleluya*, liloba yango elingi koloba “Nzambe na biso akumisama.” Pe Abongi na yango, boye te? [“Amen.”] Azali solo mpenza Mobikisi na ngai. Azali solo mpenza Yesu Klisto, Mwana na Nzambe, mpo na ngai. Azali solo mpenza “ndenge moko lobi, lelo, pe libela,” mpo na ngai. Azali pe bongo mpo na bino? [“Amen.”]

Nalingi Ye, nalingi Ye
Mpo Alingaki ngai liboso
Asombi oyo ya ngai. . .

ETEMELO LIN62-1230M
(Absolute)

Liteya oyo ya Ndeko William Marrion Branham, eteyamaki liboso na Ngelesa mokolo mwa lomingo na ntongo, mokolo mwa 30, sanza ya zomi na mibale, na mobu 1962, na Branham Tabernacle na Jeffersonville, Indiana, U.S.A., ekamatamaki uta na bande pe ekomamaki na mobimba na yango na Ngelesa. Ndimbola oyo ya Lingala ekomami pe ekabolami na Voice Of God Recordings.

LINGALA

©2012 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Liyebisi ya makoki ya mokolo-eloko

Makoki nyonso ekopesama na ndingisa. Búku oyo, ekoki kozala imprimé na masíni ya ndako mpo na yo moko to kokabama, ofelé, lokola esalelo mpo na kopalanganisa Nsango Malamu ya Yesu Klisto. Búku oyo ekoki kotekama te, koyíkanisama te, kotiana na site internet te, kobombama mpo na kolukaluka te, kolimbolama na nkota mosusu te, to kosalela yango mpo na kosenga misolo te, kozanga ndingisa ekomami mpenza na Voice Of God Recordings®.

Soki olingi koyeba makambo mosusu to kozua bisalelo mosusu, komélá:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org